

I. ВОВЕД

Јавното обвинителство, согласно чл.106 од Уставот на Република Северна Македонија е единствен и самостоен државен орган кое ги гони сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела и врши и други работи утврдени со закон.

Своите функции Јавното обвинителство ги врши врз основа на Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот.

Функцијата на јавното обвинителство ја вршат Јавниот обвинител на Република Северна Македонија и јавните обвинители.

II. МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

II.1 МИСИЈА

Мисија на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија е професионално, правично, чесно, непристрасно и транспарентно остварување и заштитување на темелните вредности на државата со доследна примена на највисоките национални норми и меѓународни стандарди при гонење на сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела.

II.2 ВРЕДНОСТИ

При остварување на мисијата, Јавното обвинителство на Република Северна Македонија се води од следниве вредности:

- **Почит**, градење на однос заснован на почит меѓу вработените и јавноста;
- **Интегритет**, мотивирање на вработените да при извршување на својата задача ги почитуваат највисоките етички и професионални стандарди;
- **Лидерство**, заложба на јавното обвинителство да се подобри кривично-правниот систем во Република Македонија.

III. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Јавното обвинителство е организирано според принципите на хиерархија и субординација и тоа како Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, виши јавни обвинителства, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и основни јавни обвинителства.

Согласно Законот за јавното обвинителство („Службен весник на РМ“ број 150/2007) и Законот за изменување на Законот за Јавното обвинителство („Службен весник на РМ“ број 111/2008) основани се четири виши јавни обвинителства и 22 основни јавни обвинителства, и тоа:

Вишо јавно обвинителство во Скопје со подрачни 6 основни јавни обвинителства од кои во Крива Паланка, Кавадарци и Гевгелија се со основна надлежност, а во Скопје, Куманово и Велес со проширена надлежност.

Вишо јавно обвинителство Битола со подрачни 5 основни јавни обвинителства од кои во Ресен е со основна надлежност, а во Охрид, Прилеп, Битола и Струга со проширена надлежност.

Вишо јавно обвинителство Штип со подрачни 7 основни јавни обвинителства од кои во Делчево, Свети Николе, Радовиш и Берово се со основна надлежност, а во Штип, Кочани и Струмица со проширена надлежност.

Вишо јавно обвинителство Гостивар со подрачни 4 основни јавни обвинителства од кои во Кичево и Дебар се со основна надлежност, а во Гостивар и Тетово со проширена надлежност.

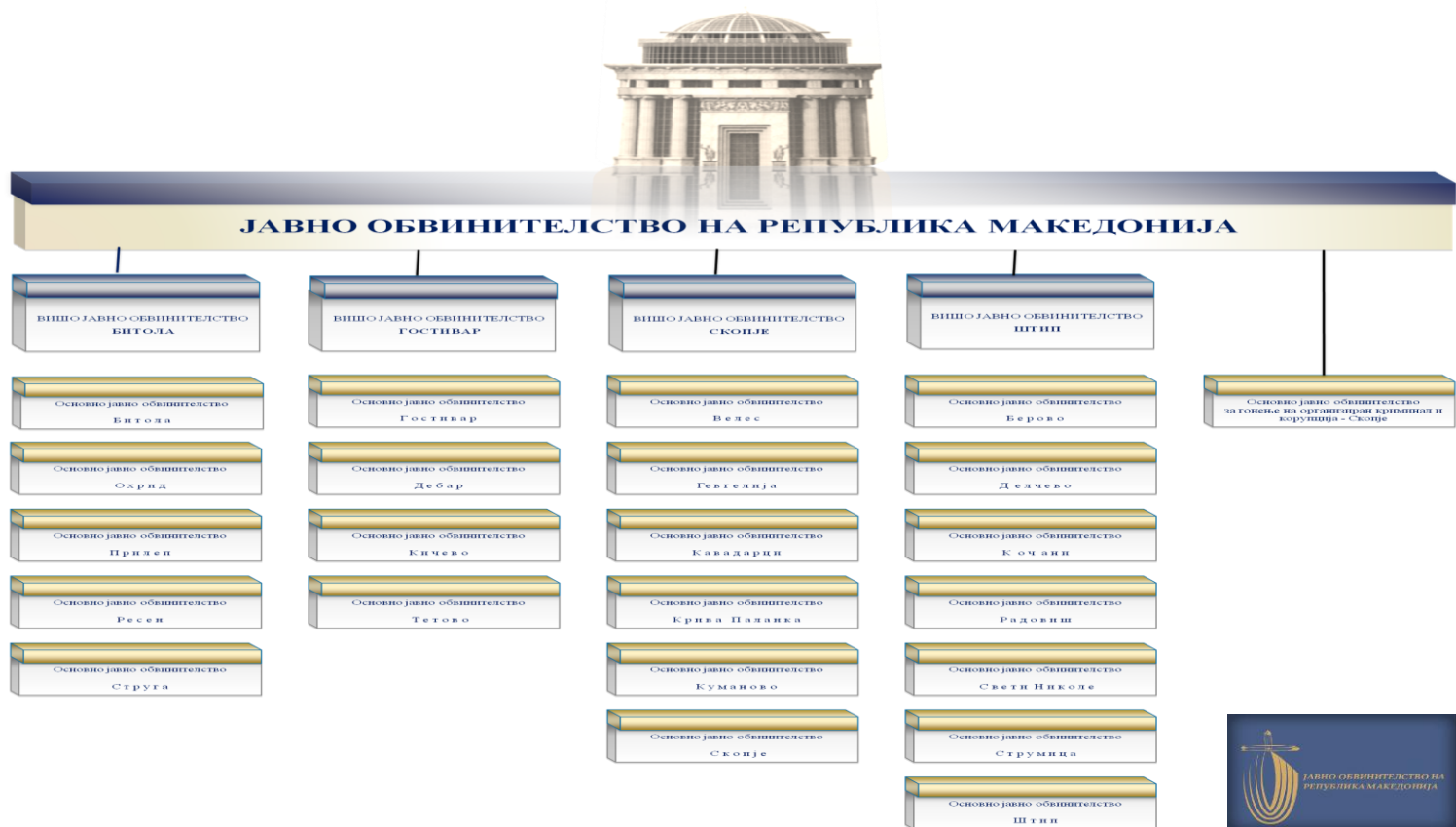
Согласно член 31 од Законот за Јавното обвинителство Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапува:

- за кривични дела извршени од структурирана група од 3 или повеќе лица, која постои одреден временски период и дејствува со цел да се изврши едно или повеќе кривични дела за кое е предвидена казна затвор од најмалку 4 години, со намера директно или индиректно да стекне финансиска или друга корист,

- за кривични дела извршени од структурирана група или злосторничка организација на подрачјето на Република Северна Македонија или други држави или кога кривичното дело е подготвено или планирано во Република Македонија или во друга држава,

- за кривични дела Злоупотреба на службена должност и овластување од член 353 став 5, Примање поткуп од значителна вредност од чл. 357, Противзаконито постапување од чл. 359 извршени од избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во правно лице, Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.315 ст 3, Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273, Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл.313, Давање поткуп од значителна вредност од чл.358, Незаконито влијание врз сведоци од чл. 368-а ст.3, Злосторничко здружување од чл. 394, Терористичка организација од чл. 394, Тероризам од чл. 394-б, Трговија со луѓе од чл. 418-а, Криумчарење мигранти од чл.418-б, Трговија со малолетно лице од чл. 418-г сите од КЗ и за други кривични дела против човечноста и меѓународното право од Кривичниот законик независно од бројот на сторителите.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција како дел од единствената хиерархиска структура на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија има месна надлежност за целата територијата на Република Македонија, а постапува пред Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје.

IV. НАДЛЕЖНОСТИ, ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ЈАВНОТО ОБВИНТЕЛСТВО И ЈАВНИТЕ ОБВИНТЕЛИ

Надлежноста на јавните обвинители е определена во Уставот на Република Македонија, во одредбите содржани во Законот за јавното обвинителство и Законот за кривична постапка, а делумно и со законски одредби од други закони.

Во посебна глава (3) во Законот за јавното обвинителство се уредени надлежностите на јавното обвинителство и јавните обвинители. Според овој закон Јавното обвинителство постапува во границите на својата стварна и месна надлежност - основните јавни обвинителства постапуваат пред основните судови, вишите јавни обвинителства пред апелационите судови, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапува пред основен суд со специјализирано судско одделение надлежно за судење на дела од областа на организираниот криминал, додека Јавното обвинителство на Република Северна Македонија постапува пред Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Јавното обвинителство на Република Македонија во рамките на меѓународните договори остварува непосредна соработка со јавни обвинителства од другите држави, особено на планот на спречување и гонење на организираниот криминал и други тешки форми на криминал преку непосредна размена на податоци, соработка, едукација, специјализација на кадри и други форми на соработка.

При остварувањето на функцијата на гонење на сторителите на кривични дела и други казниви дела, јавните обвинители согласно овластувањата соработуваат и со Министерството за внатрешни работи и другите државни органи во чиј делокруг на работа е и откривање на кривични дела и нивните сторители и на прибирање на докази заради кривично гонење на сторителите.

Јавните обвинители раководат со предистражната и истражната постапка, а може да побараат да се стават на располагање овластени службени лица од Министерството за внатрешни работи, Финансиската полиција и Царинската управа, имаат овластувања за издавање наредби за примена на посебните истражни мерки заради откривање на кривичното дело или негов сторител, доколку е неопходно можат сами да преземаат дејствија за кои со закон се овластени Министерството за внатрешни работи, Финансиската полиција и Царинската управа.

Јавното обвинителство се грижи за законитоста на мерките и дејствијата преземени во предистражната постапка и врши надзор над почитувањето на човековите права од страна на овластените службени лица во Министерството за внатрешни работи и други државни органи.

Јавните обвинители одлучуваат за преземање или продолжување на кривично гонење за сторителите на кривични дела, поднесуваат барање за поведување прекршочна постапка, поднесуваат и застапуваат обвиненија пред судовите, изјавуваат редовни или вонредни правни лекови против судските одлуки. Во граѓанската и други судски постапки, како и во управната постапка, јавните обвинители преземаат правни дејствија за кои се овластени со закон.

При извршувањето на своите надлежности јавните обвинители имаат право да наредат доставување на податоци и известувања, документи, списи, предмети, банкарски сметки, како од државните органи, така и од други правни лица и граѓани за кои може основано да смета дека располагаат со такви податоци или информации. Исто така, јавните обвинители може да остваруваат консултации и да прибираат мислење од стручни лица од соодветна област, што се неопходни за донесување на соодветна јавнообвинителска одлука.

V. ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

Основно право и должност на јавниот обвинител е да ги гони сторителите на кривични дела. Во остварувањето на функцијата на гонење на сторителите на кривични дела и други казниви дела, јавниот обвинител согласно Законот за кривична постапка („Службен весник на РМ“ број 150/) кој согласно чл.2 од Законот за изменување и дополнување на ЗКП („Службен весник на РМ“ бр.100/12) е во примена од 01.12.2013 година ги има следните права и должности:

- ги насочува дејствијата на органите надлежни за откривање и пријавување на кривичните дела и на нивните сторители,
- предлага или издава наредба за преземање на посебни истражни мерки, под услови и на начин определени со закон,
- донесува наредба и спроведува истражна постапка,
- пронаоѓа, предлага и обезбедува докази, под услови и на начин определени со закон,
- предлага привремени мерки заради обезбедување на имот или предмети прибавени со кривично дело или заради извршување на мерката конфискација,
- одлучува за одлагање на кривичното гонење под услови и на начин определени со закон,
- предлага издавање на казнен налог под услови определени со закон,
- преговара и се спогодува со обвинетиот за признавање на вина, на начин и под услови определени со закон,
- поднесува и застапува обвиненија пред надлежен суд,

- поднесува жалби против неправосилни судски одлуки и вонредни правни лекови против правосилни судски одлуки,
- одлучува по жалба на оштетениот во случаи утврдени со закон, и
- презема и други дејствија утврдени со закон.

Иако на јавните обвинители со примената на Законот за кривична постапка, им се зацврсти положбата и им се зголемија овластувањата, нивната практична имплементација бара и исполнување на други претпоставки.

Па така, јавното обвинителство откако овој закон е во примена, работи не само со намален број на човечки ресурси, јавни обвинители и стручна служба, туку се уште не е спроведено и зголемувањето на бројот на јавни обвинители од 30 %, кој беше важен преуслов за успешно спроведување на законските процесни обврски.

Во текот на извештајниот период во 2018 година јавнообвинителската функција се извршуваше преку 172 јавни обвинители, од предвидените 251 јавни обвинители, во која бројка не се сметаат обвинителите од Јавното обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои прилегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите и со 365 вработени од вкупно предвидените 1.126 вработени.

Согласно одлуките на Светот на јавните обвинители на РСМ каде што бројот на јавни обвинители во Република Македонија треба да изнесува 251 јавни обвинители, се уште не е пополнета целосно бројката на предвидените јавни обвинители по обвинителствата при што се констатира несразмерност на потребниот кадар во однос на предвидената работа и во текот на извештајниот период јавните обвинителства ја извршуваат јавнообвинителската функција со 79 јавни обвинители помалку од предвиденото.

Јавното обвинителство големиот недостаток од јавни обвинители кои треба да постапуваат во прв степен, требаше да го пополни преку Огласот објавен од Академијата за судии и јавни обвинители за 60 јавни обвинители, објавен врз основа на Законот за изменување и дополнување на Законот за академијата за судии и јавни обвинители („Службен весник на РМ“ бр.231/15), меѓутоа беше поништен заради утврдување на веродостојноста на приложените документи за упис.

Строгите услови за упис во Академијата за судии и јавни обвинители, и во еден период испраќањето на обвинителите со навршени 64 години возраст во пензија и покрај тоа што со Законот за работни односи имаше основа за продолжување на мандатот секоја година до навршени 67 години возраст, придонесе за влошување на и онака неповолната состојба во јавните обвинителства од аспект на човечки ресурси.

Но и покрај отежнатите услови за работа, недостиг на човечки ресурси и просторни капацитети, кои подетално ќе бидат образложени во засебни глави од извештајот, во изминатата 2018 година јавното обвинителство работеше со засилен интензитет и ги постигна следниве резултати:

V.1 Обем на работа на основните јавни обвинителства

Основните јавни обвинителства, во текот на 2018 година постапуваа по новопримени кривични пријави против вкупно 31.511 сторители на кривични дела, од кои против 20.259 полнолетни, против 1.152 деца и против 10.100 непознати сторители на кривични дела.

За компарација на обемот на работа на основните јавни обвинителства во 2018 година, во следнава табела се прикажува и обемот на работа во 2016 и 2017 година.

Сторители -ОЈО	2016	2017	2018
Полнолетни	18.796	17.402	20.259
Деца	1.186	1.074	1.152
Непознати	9.111	10.277	10.100
Вкупно:	29.093	28.753	31.511

Видно од табеларниот преглед има зголемување на кривичните пријави против полнолетни сторители и против деца, додека кривичните пријави против непознати сторители се намалени за 177 пријави.

Во продолжение ќе биде дадена детална анализа на постапувањата на основните јавни обвинителства, и тоа по однос на подносителите, видови на одлуки, пресудени предмети и други податоци од работењето.

А. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

А.1. Постапување на основните јавни обвинителства

Основните јавните обвинителства во текот на 2018 година постапувале по новопримени кривични пријави против 20.259 полнолетни сторители и по кривични пријави од претходната година против 12.936 лица кои во 2017 година биле во работа кај други органи или во работа кај јавните обвинители, така што вкупниот обем на работа на основните јавни обвинителства во 2018 година е постапување по кривични пријави против 33.195 полнолетни сторители на кривични дела.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувало по новопримени кривични пријави во текот на 2018 година против 396 полнолетни лица и по кривични пријави од претходната година против 120 лица, така што вкупниот обем на работа на ова јавно обвинителство во 2018 година е постапување по кривични пријави против 516 полнолетни сторители на кривични дела.

Податоците за обемот на работа во 2018 година на основните јавни обвинителства прикажани по подрачја на виши јавни обвинителства и односот со обемот на работа во претходните години се искажани во следнава табела:

Вишо јавно обвинителство со подрачните основни обвинителства	2016	2017	2018	Разлика 2016/2017	Разлика 2017/2018
Скопје	16.667	16.874	18.409	+207	+1.535
Битола	4.896	4.585	5.349	-311	+764
Штип	3.455	3.385	3.509	-70	+124
Гостивар	4.598	4.385	5.412	-213	+1.027
ОЈО ОКК	458	408	516	-50	+108
Вкупно:	30.074	29.637	33.195	437	3.358

А.2. Подносителите на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 20.259 полнолетни сторители на кривични дела во 2018 година, најголемо е учеството со поднесени пријави против 13.666 лица или 67,4% од Министерството за внатрешни работи, од граѓаните се поднесени кривични пријави против 3.054 лица или 15%, од други државни органи 792 или 3,9%, а учеството на останатите субјекти прикажано е во табелата.

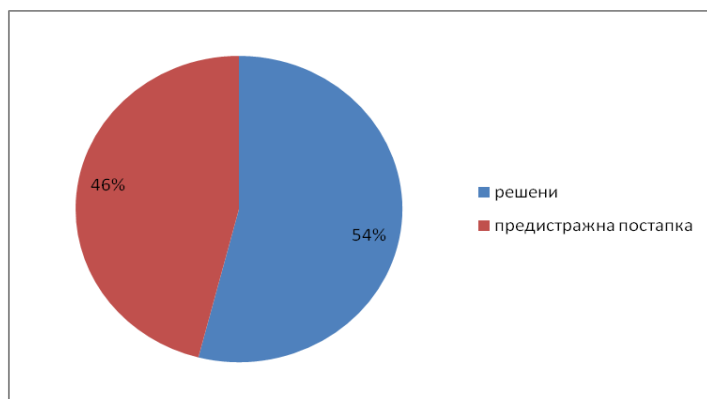
ВЈО	Вкупно пријави по лица	Подносителите					
		МВР	Граѓани	Оштетени правни лица	Други државни органи	Иницијатива на ЈО	Други
Скопје	9.657	5.952	1.740	907	548	417	93
Битола	4.078	2.909	528	318	89	134	100
Штип	3.164	2.209	455	135	99	226	40
Гостивар	2.964	2.359	286	123	35	128	33
ОЈО ГОКК	396	237	45	37	21	19	37
Вкупно	20.259 100%	13.666 67,5%	3.054 15%	1.520 7,5%	792 3,9%	924 4,6 %	303 1,5%

Карактеристично во однос на подносителите на кривичните пријави, односно иницијативата за поведување на кривична постапка е процентот на поведени постапки по сопствена иницијатива на јавното обвинителство и тоа 4,6 % од вкупниот број на пријавени лица. Постепеното зголемувањето на бројот на постапки отворени по сопствена иницијатива на јавното обвинителство, покажува дека јавното обвинителство постојано ги следи дневните настани, објавите во печатените и електронските медиуми и онаму каде што ќе оцени дека постојат основи на сомнение за сторено кривично дело, кое не е пријавено од надлежните институции или пак од страна на граѓани, врз основа на своите овластувања дадени со закон, по сопствена иницијатива поведува постапки.

А.3. Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Од вкупниот обем на постапување на основните јавни обвинителства во текот на 2018 година, и тоа ново примени кривични пријави против 20.259 лица и пренесените кривични пријави од 2017 година против 12.936 лица, за кои во 2017 година не завршила предистражната постапка, или вкупно 33.195 лица, основните јавни обвинителства решиле кривични пријави против 17.874 лица или 54%, а на крајот на годината останале во работа кај други органи или во работа кај јавните обвинители кривични пријави против 15.321 лица или 46%.

Податоците за обемот и ажурноста по подрачјата на вишите јавни обвинителства и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција Скопје за постапувањето по кривични пријави против полнолетни сторители состојбата е:

На подрачјето на Вишо јавно обвинителство Гостивар во текот на извештајната 2018 година во работа биле кривични пријави против вкупно 5.412 лица, од кои 2.964 пријавени во извештајната година, а против 2.448 лица од претходната 2017 година. Од таа бројка на пријави основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар донеле одлуки против вкупно 2.401 лице или 44 %, а во работа останале кривични пријави против 3.011 лице или 56%.

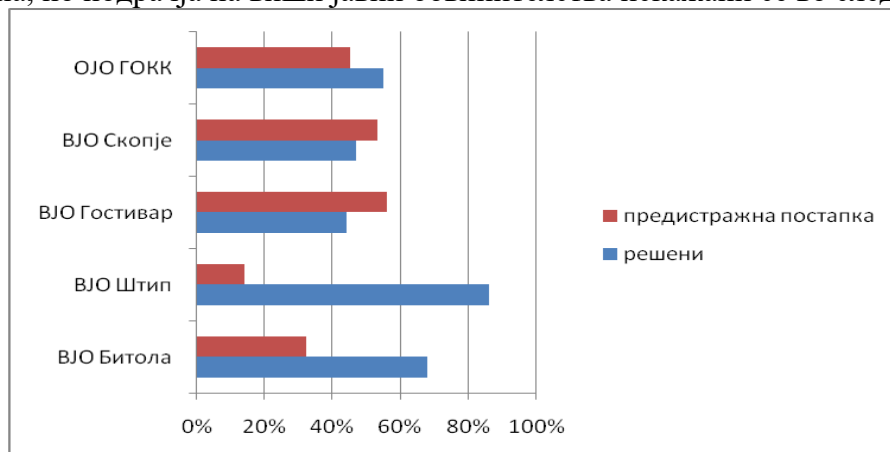
На подрачјето на Вишо јавно обвинителство Штип во текот на извештајната 2018 година во работа биле кривични пријави против вкупно 3.509 лица, од кои 3.154 лица од извештајната година, а 355 лица од претходниот период. На ова подрачје основните јавни обвинителства на крајот од годината донеле одлуки против 3.034 лица или 86 % од вкупниот број на кривични пријави по лица, односно на крајот од годината останале во работа само кривични пријави против 475 лица или 14%.

На подрачјето на Вишо јавно обвинителство Битола во текот на извештајната 2018 година во работа биле кривични пријави против вкупно 5.349 лица, од кои 4.088 пријавени во извештајната година и 1.261 останати во работа од претходната година, од кои во извештајната 2018 година биле решени против 3.624 лица или 68%, а во работа останале кривични пријави против 1.725 или 32%.

На подрачјето на Вишо јавно обвинителство Скопје во текот на извештајната 2018 година во работа биле кривични пријави против вкупно 18.409 лица, од кои 9.657 новопријавени лица и против 8.752 лица кои останале во работа на крајот од 2017 година. Од вкупната бројка на постапување на ова подрачје на крајот од годината основните јавни обвинителства решиле пријави против 8.599 лица или 47 %, а останале во работа кривични пријави против 9.810 или 53%.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на извештајната година постапувало по кривични пријави против 516 полнолетни сторители и тоа против 396 полнолетни лица пријавени во текот на 2018 година и против 120 лица од претходната година. Од вкупниот број на кривични пријави Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2018 година решило кривични пријави против 282 лица или 55%, а во работа на крајот од годината останале кривични пријави против 234 лица или 45%.

Податоците за процентот на решени предмети и предмети кои се во работа, во 2018 година, по подрачја на виши јавни обвинителства искажани се во следниов графикон:

Анализирајќи ги податоците искажани во графикон може да се забележи дека на крајот на годината најголем број на предмети кои се уште се во фаза на предистражна постапка, односно се во работа кај други органи или кај јавните обвинители се евидентирани на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар и Вишото јавно обвинителство Скопје.

Во однос на Вишото јавно обвинителство Гостивар анализите го покажуваат следново. Основното јавно обвинителство Гостивар учествува со 55,5 % од вкупното постапување на ова подрачје. Ова основно јавно обвинителство е со проширена надлежност и ги опфаќа подрачјата на општините Гостивар, Кичево, Дебар и Македонски Брод. Со оглед на обемот на постапување и територијата која спаѓа под ова основно јавно обвинителство, поразителен е фактот што функцијата јавен обвинител во Основното јавно обвинителство Гостивар во 2018 година ја извршуваа 4 јавни обвинители и основниот јавен обвинител, кои од 2018 година е дополнително намален за едно лице кое ги исполни условите за старосна пензија. Имено, согласно одлуката на Советот на јавните обвинители во Република Северна Македонија во Основното јавно обвинителство Гостивар се предвидени девет јавни обвинители, што значи ова јавно обвинителство јавнообвинителската функција ја извршува со само половина од потребниот број на јавни обвинители. Според тоа, недоволниот број на јавни обвинители е една од главните причини поради кои 56% од вкупниот обем на предмети во 2018 година на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар на крајот од годината останале во работа, но и недоволното ангажирање на постојните јавни обвинители за совладување на приливот на предмети.

Во однос на Вишото јавно обвинителство Скопје анализите покажуваат дека состојбата е резултат на повеќе фактори. Имено, основните јавни обвинителства од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје во вкупен обем на работа од 33.195 лица учествуваат со 18.409 пријавени лица или 55,4%, од тоа на Основното јавно обвинителство Скопје му припаѓаат кривични пријави против 13.503 лица или 40,6 % од кривичните пријави на целото скопско подрачје. Доколку овие бројки се анализираат од аспект на структурата на криминалитетот по кој постапува Основното јавно обвинителство Скопје, кривични пријави поврзани со сите видови на корупција, освен оние кои што се во надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, даночни затајувања итн., односно во корелација на сложеноста на предметите и фактот дека ова јавно обвинителство во 2018 година својата функција ја извршуваше само со 47 јавни обвинители од вкупно предвидените 62 јавни обвинители, која бројка не е зголемена за 30 % согласно Стратегијата усвоена со започнувањето на примена на новиот Закон за кривична постапка, дава јасен показател за причините поради кои 52 % од кривичните пријави на ова подрачје останале на крајот од годината во работа.

Наведените факти, укажуваат на состојбата во која се наоѓа јавното обвинителство од аспект на човечки ресурси. Доколку на државно ниво не се изнајде решение како во најбрз можен рок да се надмине проблемот со недоволниот број на кадар кој излегува и го продуцира Академијата за судии и јавни обвинители, кој услов е обигаторен за избор на јавни обвинители во прв степен, состојбата само ќе се влошува. Загрижувачки е фактот што овие состојби најдиректно влијаат врз ефикасноста и ефективноста на јавното обвинителство и извршувањето на неговата функција.

б) Барање за собирање податоци и потребни известувања

Во 2018 година, основните јавни обвинителства постапувајќи по кривичните пријави презеле дејствија на собирање на потребни податоци и известувања во 16.354 случаи, од тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје во 5.600 случаи, на подрачјето на

Вишото јавно обвинителство Битола во 3.798 случаи, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип во 4.351 случаи, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар во 2.551 случаи.

Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција презело дејствија на собирање на потребни податоци и известувања во 54 случаи.

в) Истражни дејствија на јавниот обвинител во предистражна постапка

Во 2018 година во предистражна постапка од јавните обвинители биле преземени истражни дејствија против вкупно 12.217 лица, од тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје издадени се наредби на истражни дејствија против 4.211 лица, Вишото јавно обвинителство Битола за 5.320 лица, Вишото јавно обвинителство Штип за 1.934 лица и Вишото јавно обвинителство Гостивар за 738 лица.

Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во предистражна постапка презело истражни дејствија против 14 лица, и тоа во сите случаи издало наредба за вештачење.

Во извештајната година со оглед на целосната примена на новиот закон за кривична постапка, како што се гледа од податоците резултираше со зголемена активност на јавните обвинители во текот на претходната постапка и преземање на истражни дејствија од нивна страна. Јавните обвинители во духот на новиот закон поголемиот број на истражни дејствија ги спроведуваат пред носењето на Наредба за спроведување на истражна постапка, како и спроведуваат голем дел од истражни дејствија во случаите кога законот не бара формално спроведување на истражна постапка.

Па така, јавните обвинители од основните јавни обвинителства во текот на 2018 година испитале 8.971 лица со статус осомничен, сведок или оштетен, во претходна постапка спровеле вкупно 2.567 вештачења и увиди.

A.4. Одлуки по кривични пријави

а) Број и структура

Основните јавни обвинителства заедно со специјализираното Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во извештајната година од вкупно 33.195 пријавени лица, врз основа на прибавените потребни податоци и известувања во 16.354 случаи, преземени истражни дејствија против вкупно 12.217 лица, издадените наредби за вештачења во 2.567 случаи и доказите прибавени со испитување на обвинет и сведоци во 8.971 случаи, донеле јавнообвинителски одлуки против 17.874 лица или го решиле вкупниот обем на работа во 54 %.

Структурата на одлуките на решени кривични пријави против 17.874 лица покажува дека:

- 1) Отфрлени кривични пријави врз основа на чл.288 од ЗКП и други причини против вкупно 7.313 лица или 40,9%
- 2) Отфрлени кривични пријави врз основа на чл.43 и 44 од ЗКП против 1.418 лица или 7,9%
- 3) Поднесени се обвинителни предлози против 4.028 лица или 22,5%,
- 4) Поднесени се предлог за казнен налог против 3.232 лица или 18%,
- 5) Против 1.121 лица или 6,2% донесени се наредби за спроведување на истрага,

- 6) Против 625 лица или 3,4% пријавите се решени на друг начин и
 7) Предлог спогодба во скратена постапка поднесена е против 137 лица или 0,7 %.

б) Отфрлени кривични пријави

Од структурата на одлуките на решени кривични пријави во 2018 година, видно е дека во делот на кривични пријави кои резултирале со носење на решение за отфрлање на кривична пријава постојат два законски основи, чл.288 и членовите 43 и 44 од ЗКП. Ваквата поделба на бројот на кривични пријави кои завршиле со носење решение за отфрлање на кривични пријави е битно од повеќе причини.

Имено, легалитетот во македонското казнено-процесно право е ограничен со принципот на опортунитет при примената на институтот условно одлагање на кривичната постапка (член 43 од ЗКП). Јавниот обвинител може условно со решение да го одложи кривичното гонење со согласност на оштетениот за кривично дело за кое е пропишана казна затвор до три години, ако осомничениот е подготвен да се однесува според упатствата на јавниот обвинител и да ги исполни определените обврски со кои се намалуваат или отстрануваат штетните последици на кривичното дело, се става крај на вознемирувањето што е резултат на кривичното дело, односно се влијае со цел да се реинтегрира осомничениот. Од друга страна, јавниот обвинител согласно чл.44 од ЗКП не е должен да преземе кривично гонење, односно може да се откаже од гонењето, ако:

- во Кривичниот законик е утврдено дека судот може сторителот на кривично дело да го ослободи од казна и ако јавниот обвинител со оглед на конкретните околности на случајот ќе оцени дека самата пресуда без кривична санкција не е потребна

- во Кривичниот законик за кривичното дело е пропишана парична казна или казна затвор до три години, а осомничениот поради вистинско каење го спречил настанувањето на штетните последици или ја надоместил сета штета и ако јавниот обвинител со оглед на конкретните околности на случајот ќе оцени дека кривичната санкција не е основана, или

- осомничениот како член на организирана група, банда или друго злосторничко здружение доброволно соработува пред или по откривањето или во текот на кривичната постапка и ако таквата соработка и изјава на тоа лице е од суштествено значење за кривичната постапка.

Ваквата можност, значи дека тие пријави се целосно и темелно обработени од јавниот обвинител, прибавени се сите докази со кои се докажува дека осомничениот го сторил кривичното дело, острани се штетните последици, задоволена е правдата, постигнати се целите на казнувањето, а донесеното решение за отфрлање на кривичната постапка во овие услови значи задоволување на правдата.

По овој основ во текот на 2018 година решени се кривични пријави против 1.418 лица или 7,9 % од вкупниот број на решени предмети.

Со оглед на тесно поставените услови за користење на опортунитетот во кривичната постапка, основните јавни обвинителства овој институт најчесто го користеле за кривични дела од чл.297 и чл.300 од КЗ, а во помал обем за кривични дела од чл.235-а, чл.130 ст.2, чл.247, чл.202 ст.1 и чл.377 од КЗ.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје, и тоа без статистика за Основното јавно обвинителство Скопје кое поради тешките услови на работа и поради големиот обем на работа, не влегува во статистиката за паричниот придонес кој е остварен со користење на овој институт во корист на Буџетот на РМ, останатите основни јавни обвинителства од ова подрачје оствариле паричен придонес во полза на Буџетот на РМ во вкупен износ од 3.140.225,00 денари, како и во корист на солидарниот фонд на Општинската организација на Црвениот крст во вкупен износ од 74.000,00 денари.

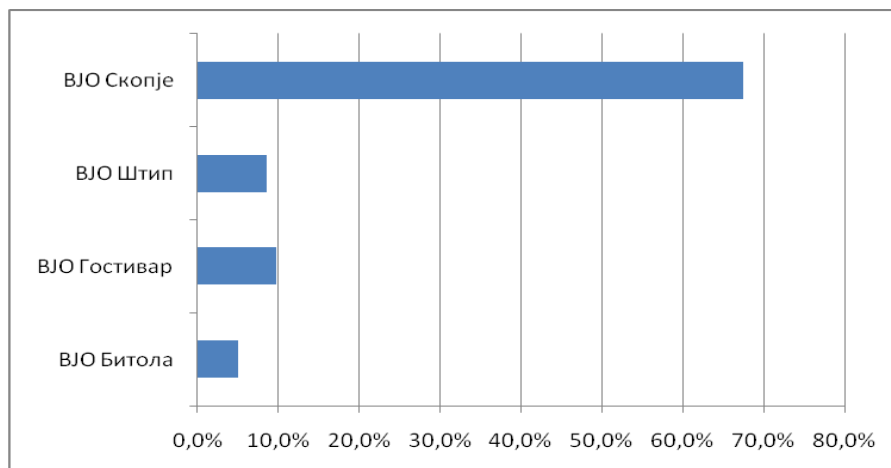
На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип, основните јавни обвинителства со користење на овој институт, оствариле паричен придонес во полза на Буџетот на РМ во вкупен паричен износ од 2.054.925,00 денари, а во корист на други институции износ од 496.705,00 денари.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар, основните јавни обвинителства со користење на овој институт, оствариле паричен придонес во полза на Буџетот на РМ во вкупен паричен износ од 1.837.420,00 денари.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола, основните јавни обвинителства со користење на овој институт во корист на Буџетот на РМ, оствариле паричен придонес во вкупен износ од 278.900,00 денари, во хуманитарни цели и во корист на институции кои вршат јавни овластувања 108.000,00 денари.

Предвид наведеното основните јавни обвинителства само врз основа на овој институт во полза на Буџетот на РМ оствариле во вкупен износ од **7.311.470,00 денари**, во која бројка доколку се пресмета и паричниот износ остварен во полза на Буџетот на РМ од постапувањето на Основното јавно обвинителство Скопје би била далеку поголема.

Графички приказ на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави по чл.43 и чл.44 од ЗКП:

Во однос пак на решенијата за отфрлање на кривичната пријава по чл.288 од ЗКП, како и претходните години во годишните извештаи, јавните обвинителства истакнуват дека најприменувани основи за отфрлање на кривични пријави се:

- пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност и
- не постојат основи на сомнение дека пријавениот го сторил кривичното дело.

Од вкупно отфрлени кривични пријави против 7.313 лица по основ на чл.288 состојбата по одделни јавни обвинителства е следната:

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје отфрлени се кривични пријави против 3.739 лица или 51,2% од вкупниот број на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави, што во однос на отфрлени кривични пријави на ова подрачје против 2.969 лица во 2017 година претставува зголемување за 770 лица.

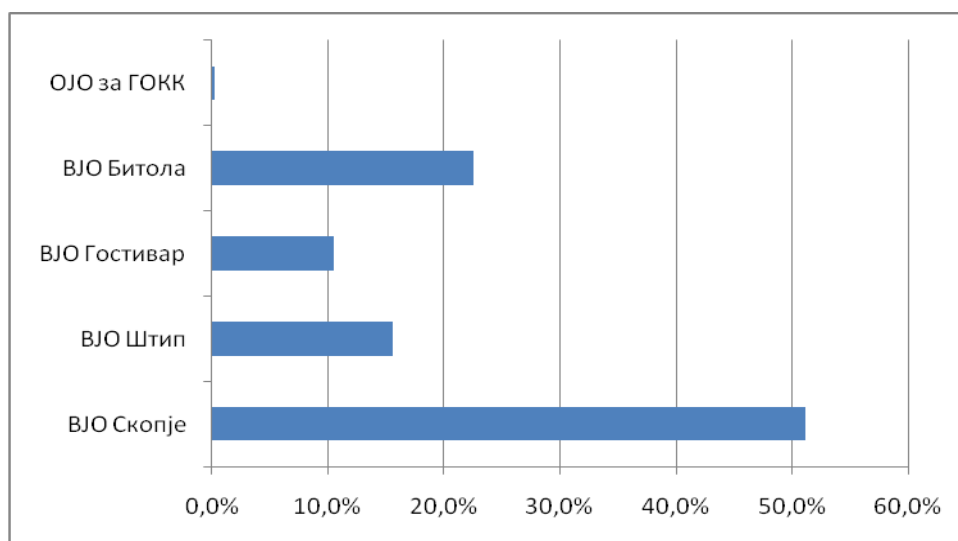
На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола отфрлени се кривични пријави против 1.643 лица или 22,5%, од вкупниот број на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави, што во однос на отфрлени кривични пријави на ова подрачје против 1.558 лица во 2017 година претставува зголемување за 85 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип отфрлени се кривични пријави против 1.143 лица или 15,6 % од вкупниот број на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави, што во однос на отфрлени кривични пријави на ова подрачје против 879 лица во 2017 година претставува зголемување за 264 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар отфрлени се кривични пријави против 771 лица или 10,5% од вкупниот број на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави, што во однос на отфрлени кривични пријави на ова подрачје против 535 лица во 2017 година претставува зголемување за 236 лица.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2018 година донело решенија за отфрлање на кривични пријави спрема вкупно 17 лица или 0,2 % од вкупниот број на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави што значи има намалување за 45 лица.

Графички приказ на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави по чл.288 од ЗКП:

в) Поднесени наредби за спроведување истражна постапка

Основните јавни обвинителства во 2018 година донеле наредба за спроведување истражна постапка против 1.196 лица што е за 75 лица повеќе во однос на претходната година, кога такви наредби биле издадени против 1.121 лица.

Во 2018 година тие постапувале и по нерешени истраги против 1.281 лица од претходната година, така што вкупно во работа имале истраги против 2.477 лица.

Од вкупниот број на истраги по кои е постапувано во 2018 година решени се истраги против 1.395 лица или 56%, а на крајот на годината како истраги во работа останале против 1.082 лица или 43%.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2018 година донело наредба за спроведување на истражна постапка против 150 лица. Исто така ова обвинителство во текот на 2018 година спроведувало и истрага против 255 лица за кои истрагата не била завршена во текот на 2017 година.

Како пример за обемот на работа кои ја имаат јавните обвинители со стапување во сила на новиот Закон за кривична постапка и преминувањето на истрагата во рацете на јавните обвинители е фактот дека основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар при спроведувањето на истражната постапка против вкупно 209 лица, испитале вкупно 1.748 лица во својство на осомничени, сведоци и оштетени, како и донеле наредби за вештачења против 512 лица, додека основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип при спроведувањето на истражната постапка против вкупно 205 лица испитале вкупно 1.942 лица во својство на осомничени, сведоци и оштетени, како и донеле наредби за вештачења против 270 лица.

г) Примена на мерката притвор

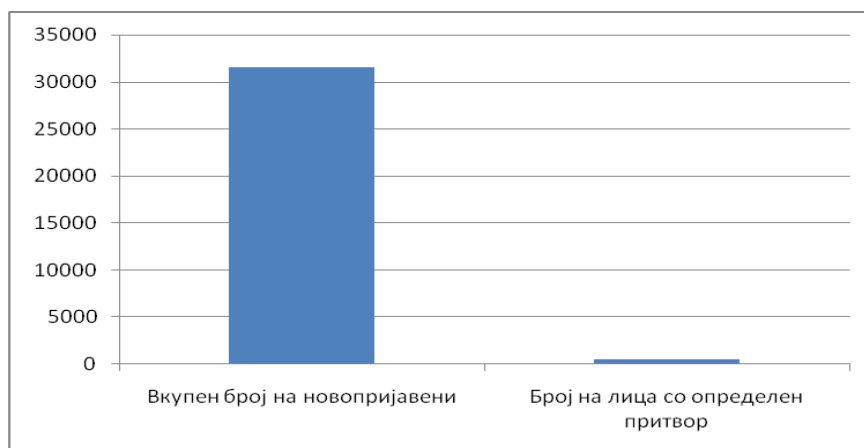
Мерката притвор во 2018 година од основните јавни обвинителства во подрачјата на четирите виши јавни обвинителства е применета против 457 лице, што во однос на 451 лица во 2017 година е зголемување од 6 лица.

Од годишните извештаи на јавните обвинителства произлегува дека мерката притвор против 150 лица била со времетраење до 30 дена, против 111 лица била со времетраење до 60 дена, против 98 лица била со времетраење до 90 дена и против 98 лица мерката притвор траела над 90 дена.

	Вкупно	30 дена	60 дена	90 дена	Над 90 дена
ВЈО Скопје	184	65	46	28	45
ВЈО Битола	55	20	31	4	/
ВЈО Гостивар	75	28	10	36	1
ВЈО Штип	36	18	9	9	/
ОЈО за ГОКК	107	19	15	21	52
Вкупно	457	150	111	98	98

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувало против 107 лица на кои им бил определен притвор, куќен притвор против 4 лица и други мерки на претпазливост против 17 лица.

Графички приказ на примена на мерката притвор во основните јавни обвинителства, од кои е видно дека мерка притвор е определена према 457 лица од вкупно 31.511 новопријавени лица или во само 2,25%:

Овие показатели укажуваат дека мислењето во јавноста дека основните јавни обвинителства премногу често ја предлагаат оваа најстрога мерка на обезбедување на присуство, е неосновано, бидејќи постојат основани причини согласно законските основи за определување на притвор. Статистиката покажува дека дури и против лицата кои се гонат за тежок организиран криминал и корупција кои се во надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во сите случаи не се користи оваа мерка, туку само таму каде навистина користењето на другите видови на мерка не би ја постигнале целта на кривичната постапка. Дотолку повеќе што и во тоа јавно обвинителство како што се утврдува од статистичките податоци постои нагорен тренд на поголемо користење на другите видови на мерки.

Јавното обвинителство е на мислење дека откако *de facto* ќе започне примената на Законот за пробација, предлагањето на мерката притвор дополнително ќе се намали.

Пооделно по подрачјата на вишите јавни обвинителства, состојбата со примената на овој вид на мерка е следна:

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје по предлог на основните обвинителства мерката притвор била определена против 184 лица што во однос на 223 во 2017 година е намалување за 39 лице.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола оваа мерка била определена против 55 лица, што во однос на 60 лица во 2017 година е намалување за 5 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за извештајниот период притвор е определен против 75 лица, што во однос на 42 лица во 2017 година претставува зголемување за 33 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип, мерката притвор била определена против 36 лица, што во однос на 29 лица во 2017 година е зголемување за 7 лица.

A.5 Одлуки по спроведена истрага

Од вкупниот број на истраги против 2.477 лица по кои е постапувано во 2018 година од јавните обвинители решени се истраги против 1.395 лица или 56%, а на крајот на годината останале во работа истраги против 1.082 лица или 44%.

Од вкупно решени истраги во 2018 година против 1.395 лица, против 923 лица биле поднесени обвиненија, против 258 лица запрени се истрагите, против 49 лица истрагите се прекратени, против 53 лица истраги биле решени на друг начин, против 106 лица решени со предлог спогодба во истражна постапка и против 6 лица со предлог спогодба по поднесување на обвинителен акт.

И во оваа извештајна година од статистичките податоци се утврдува дека преминувањето на истрагата од истражниот судија во надлежност на јавниот обвинител и овластувањето на јавниот обвинител да раководи со предистражната постапка, се покажа целисходно. Анализите покажуваат дека бројот на спроведени истраги во компарација со бројот на поднесени барања за спроведување истрага во периодот пред декември 2013 година е во констатно опаѓање, ова значи дека јавните обвинители раководејќи ја предистражната постапка со користење на другите институти согласно законот уште во текот на предистражната постапка собираат квалитетни докази, кои овозможуваат носење на мериторни јавнообвинителски одлуки, а истражната постапка се користи во сложени и комплексни предмети.

Податоците на одлуките по вид и број на решени истраги по одделни јавни обвинителства искажани се во следната табела:

Вишо јавно обвинителство	Обвиненија	Изјави за откажување од гонење и наредби за запирање на истрага	Прекратени	Решени на друг начин	Предлог спогодба по поднесен обвинителен акт	Предлог спогодба во истражна постапка
ОЈО ОКК	142	85	16	6	/	6
Скопје	370	107	30	29	3	51
Битола	132	29	1	5	1	14
Штип	153	23	2	11	/	15
Гостивар	126	14	/	2	2	20
Вкупно:	923	258	49	53	6	106

За истрагите кои се ставени во колоната решени на друг начин, податоците се однесуваат на предмети за кои по спроведената истрага е констатирано дека јавното обвинителство кое ја водело истрагата не е месно или стварно надлежно за конкретниот кривично-правен настан или пак во текот на истрагата се утврдило дека за тој кривично-правен настан претходно е водена постапка, поради што предметите се споени.

A.6 Предлог спогодби

Донесувањето на пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот и оваа година беше предизвик во работењето на јавното обвинителство.

Институтот спогодба помеѓу јавниот обвинител и осомничениот доведува до позитивни решенија во поглед на побрзо решавање на предметите, а со тоа и други погодности во

поглед на осомничениот и неговите права.

Овој институт во текот на 2018 година е применет во вкупно 280 случаи, што во однос на 2018 година кога имаше 327 спогодби се забележува намалување за 47 склучена спогодба, од тоа во 168 случаи во скратена постапка, 106 случаи во текот на истражната постапка и во 6 случаи по поднесен обвинителен акт, односно во фаза на оценка на обвинение.

	Скратена постапка		Истражна постапка		По поднесен обвинителен акт		Вкупно	%
ВЈО Скопје	82		51		3		136	49
ВЈО Битола	52		14		1		67	24
ВЈО Штип	12		15		/		27	10
ВЈО Гостивар	13		20		2		35	13
ОЈО за ГОКК	9		6		/		15	5
Вкупно	168	60%	106	38%	6	2%	280	

Податоците во табелата и оваа извештајна година потврдуваат дека најголем процент на склучени спогодби има на подрачјето на Вишо јавно обвинителство Скопје и тоа 49%.

Во однос пак на кривичните дела за кои се склучуваат предлог спогодбите, состојбата е приближно иста по однос на потпишани спогодби во скратена постапка, односно за кривични дела за кои е запрета казна затвор до пет години и за кривични дела за кои е запрета казна затвор над пет години.

Оваа состојба упатува на тоа дека јавните обвинители во текот на постапката прибавиле квалитетни докази, поради што обвинетите сами или преку своите бранители бараат да се спогодат за казната со јавниот обвинител и не само за кривични дела во кои согласно законот се определува условна осуда или парична казна, туку и за кривични дела за кои согласно законот се определува казна затвор.

Придобивките од користењето на спогодувањето: намалените трошоци за кривична постапка, ефективна и ефикасна кривична постапка со кратко времетраење така што целокупната постапка од поднесување на кривична пријава до склучување предлог спогодба просечно завршува за пет месеци, укажуваат на оправданоста на заложбата на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија се поголем број на предмети да се решаваат на ваков начин.

A.7 Обвиненија

Во 2018 година јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 8.688 лица, што е за 695 лица повеќе во однос на 7.993 во 2017 година.

Од вкупниот број на поднесени обвиненија, против 4.316 лица поднесени се обвинителни предлози, против 3.449 лица предлози за казнен налог, против 923 лица поднесени се обвинителни акти по спроведена истрага.

а) Одлуки на судот по поднесените обвиненија

Во 2018 година, надлежни основни судови постапувале по поднесени обвиненија против вкупно 16.666 лица, од кои против 8.688 лица обвиненија се поднесени во извештајната година, а против 7.978 лица што останале непресудени од претходните години.

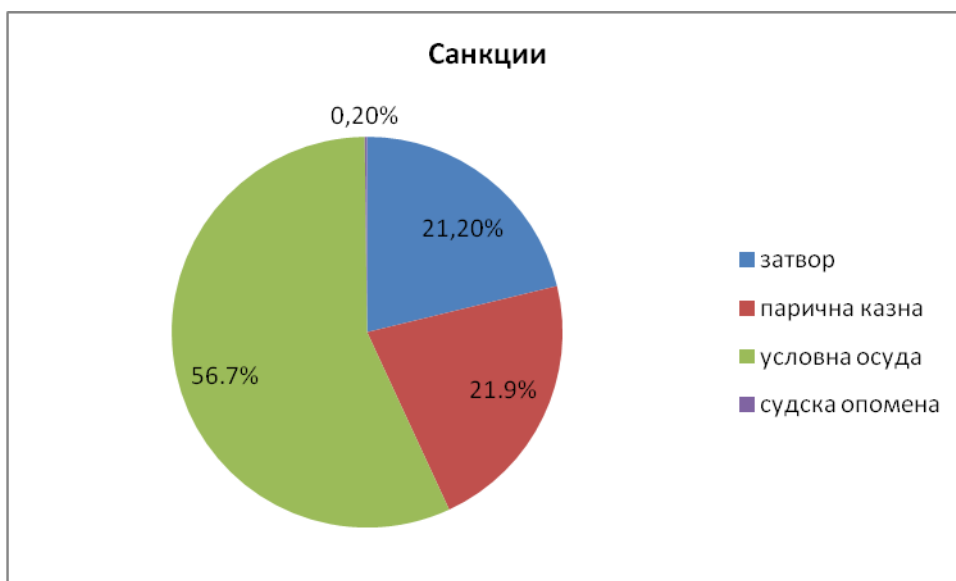
Во 2018 година јавните обвинители учествувале на вкупно 20.783 одржани главни расправи, од тоа 4.873 главни расправи по обвинителни акти и 15.910 главни расправи по

обвинителни предлози, а од страна на надлежни судови биле донесени пресуди против вкупно 10.564 лица или 63,4%, што во однос на 8.215 пресудени во 2017 година е повеќе за 2.349 лица или 22%.

Податоците за пресуди по вид и број се искажани во следната табела:

Вид на пресуди	Број на лица	Број на лица	Број на лица	Процент на поединечни видови пресуди во однос на вк.број на пресуди за 2018 (8.758)
	2016	2017	2018	2018
Осудителни пресуди	8.612	7.386	7.978	91,1%
Ослободителни пресуди	259	280	258	2,9%
Одбивателни пресуди	319	308	327	3,7%
Запирање по предавање на обвинителниот акт на судот и по повлечено обвинение	110	123	91	1%
Мерка на безбедност	82	109	86	1 %
Судска опомена	26	9	18	0,2%
Вкупно	9.408	8.215	8.758	100%

Од податоците во табелата може да се заклучи дека од вкупниот број на донесени пресуди, осудителни се против 7.978 лица или 91,1 % од вкупниот број на пресуди во 2018 година, од тоа казната затвор е изречена против 1.699 лица или 21,2%, парична казна против 1.748 лица или 21,9%, условна осуда против 4.531 лица или 56,7% и судска опомена 18 или 0,2%.

Во 2018 година во вкупниот број на осудителни пресуди против 7.978 лица, за 1.914 лица согласно на чл.381 од ЗКП донесени се пресуди по основ на признание на вина во текот на главната расправа.

Изречените кривични санкции по предлог спогодби се искажани во вкупниот број на осудителни пресуди, при што треба да се истакне дека ќе се зголемува бројот на пресудени лица по основ на овие институти, што е и во интерес на обвинети лица. Со таквото постапување се скратува времетраењето на постапката, трошоците се намалуваат и се зголеува ефикасноста.

Од увидот на оваа табела се заклучува дека бројот на осудителни пресуди споредбено со 2017 година изнесуваше 7.386 во текот на извештајниот период оваа бројка изнесува 7.978 што подразбира зголемување за 592, односно за 8%

Оваа зголемена бројка за 8% е резултат на позитивните искуства и примената на институтот спогодба помеѓу јавниот обвинител и осомничениот.

На крајот на 2018 година непресудени обвиненија останале против 7.994 лица или 48%, што во однос на непресудени 7.905 во 2017 година е зголемување за 89 лица или 11,67%.

A.8 Сублимат

Податоците за број на кривични пријави, поднесени обвиненија и донесени пресуди, во последните три години искажани се во следната табела:

Видови одлуки	2016	2017	2018	Разлика 2016/2017	Разлика 2017/2018
Пријавени лица	18.796	17.402	31.511	-1.394	+2.857
Кривични пријави во работа	11.278	12.235	12.936	+957	+701
Вкупно кривични пријави	30.074	29.637	44.447	-437	+3.558
Поднесени обвиненија по истрага	914	733	923	-181	+190
Предлог за казнен налог	3987	3.232	3.449	-755	+217
Обвинителни предлози	4206	4.028	4.316	-178	+288
Предлог спогодба во истражна постапка	213	174	106	-39	-68
Предлог спогодба во скратена постапка	219	137	168	-82	+31
Предлог спогодба по поднесен обв. акт	19	16	6	-3	-10
Вкупно обвиненија	9.558	8.320	8.968	-1.238	-648
-Осудителни пресуди	8612	7.386	7.978	-1.226	+592
Ослободителни пресуди	259	280	258	+21	-22
Одбивателни пресуди	319	308	327	-11	+19
Судски опомени	26	9	18	-17	+8
Вкупно пресуди	9.216	7.983	8.581	-1.233	-598

Други судски одлуки	2016	2017	2018
- Запрени по предавање на обвинителен акт на судот	110	123	91
- Мерки на безбедност	82	109	86

A.9 Одземени предмети, конфискација на имот

Во извештајната година на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола биле донесени одлуки со кои се одземени предмети кои биле предмет на извршување на кривично дело или настанале од извршување на кривично дело, во вкупно 142 предмети, од кои 42 се донесени од страна на судот, а за 100 донесени се решенија за одземање на предмети од страна на јавните обвинителства, согласно чл.529 од ЗКП. Најголем број на предмети потекнуваат од извршување на кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ и од кривичното дело - Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи од чл.396 од КЗ и други кривични дела. Меѓу одземените предмети има наркотична дрога, патничко моторно возило, товарно моторно возило, моторни пили, алати, оружје - пушки и пиштоли, компјутер, недвижност, бесправно изграден објект и друго.

Во извештајната година на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола не се донесени пресуди со кои е конфискуван имот.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар во текот на 2018 година врз основа на склучени предлог спогодби одземени се предмети од 26 лица и тоа за кривично дело Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, од 12 лица одземена е 1.826,71 грама наркотична дрога марихуана, 40 гр. кокаин, 4 дигитални ваги, 2 дробилици, 1 ТМВ, 1 ПМВ и 2 мобилни телефони.

За кривично дело од чл.156 ст.3 в.в. чл.53 ст.3 од Законот за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и забавните игри од 12 лица одземени се 43.240,00 денари, 13 мотори, 11 принтери, 12 тастатури, 12 мауси, 16 куќишта за компјутер со бар код, 5 бар код читачи, 34 телевизори, 4 рутери, 2 кено апарати и 4 покер апарати. За останатите кривични дела против имотот од 2 лица одземен е 1 мобилен телефон и 1 моторна пила.

За Вишо јавно обвинителство Штип мерка конфискација е изречена вкупно против 17 лица

- 13 пресуди за кривично дело Узурпација на недвижности од чл.244-а од КЗ, конфискувани се семејни куќи, доградба и други бесправно изградени објекти.

За Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција Скопје по донесени обвиненија за 2018 година, нема податоци за имотна штета од сторените кривични дела, согласно законските одредби со пресуди се одземени предмети со кои е извршено кривичното дело или произлегуваат од него.

За кривичното дело од чл.215 од КЗ од 20 лица се одземени 53 мобилни телефони. 12 патнички моторни возила, 259 818,28 грама наркотична дрога марихуана, 30 куршуми за пиштол, 19 куршуми за пушка, 1 рамка за пиштол, 1 таблет, 25.800,00 денари, 700 српски динари, 4 долари, 150 норвешки круни, 2.190 евра.

Кај 1 сторител за чл.353 од КЗ одземен е имот во вредност од 4.906.475,00 денари.

Од 2 лица за кривично дело од чл.394 од КЗ се одземени 5 мобилни телефони, 12.600,00 денари и 1.745 евра.

Со пресуда од 29 лица за кривично дело од чл.418-б од КЗ одземени се 23 патнички моторни возила, 4 товарни моторни возила, 23 мобилни телефони и 3.250 евра.

Од 6 лица за кривично дело од чл.418-в од КЗ одземени се 3 патнички возила и 10 мобилни телефони.

Од 2 лица за чл.418-д од КЗ одземени се 2 патнички моторни возила.

A.10 Меѓународна правна помош

Вишо јавно обвинителство Битола

Во текот на 2018 година на подрачјето на ВЈО Битола биле заведени вкупно 19 предмети со кои била побарана меѓународна правна помош на странски држави од некои од обвинителствата. Во Основното јавно обвинителство Битола во текот на 2018 година биле заведени 4 предмети со кои е барања меѓународна правна помош. Сите 4-четири предмети се добиени од Јавното обвинителство на Р.М. со тоа што два предмети се испратени од Република Хрватска, а два предмети од Република Бугарија. По три предмети постапката е завршена, а по еден предмет закажано е испитување на лице онака како што е барано во замолницата. Во ОЈО Прилеп биле заведени 6 предмети за меѓународна правна помош и тоа три предмети добиено од Јавно обвинителство на РМ со тоа што еден испратен од Швајцарија, еден од Р.Хрватска и еден од Р.Полска со барање да се испитаат лица според барањето во замолницата. Еден предмет доставен е преку Министерство за правда по доставена замолница за меѓународна правна помош од Р. Турција, за испитување на лице, еден предмет доставен од Основниот суд Прилеп, со барање за трансфер на осудено лице осуден на казна затвор, како и еден предмет од Основно државно обвинителство Белград - Р.Србија за испитување на лице. По сите предмети било постапено и биле превземени истражните дејствија како било побарано. Во ОЈО Охрид биле заведени два предмети за меѓународна правна помош од кои еден по барање на Јавно обвинителство на Тирана, Република Албанија за достава на податоци за лице осомничено за кривично дело Измама во Република Албанија и еден по доставена кривична пријава на надлежност од страна на Обвинителството во Будимпешта, Република Унгарија каде се осомничени две лица од Охрид за кривично дело Измама. По сите предмети било постапено и биле превземени истражните дејствија. Во Основното јавно обвинителство Струга во текот на 2018 година се заведени 6 предмети со кои е барања меѓународна правна помош. Еден од предметите бил испратен преку Министерството за правда од Р.Словенија, пет добиено од Јавното обвинителство на Р.М кои биле испратени и тоа три од Р.Словенија, еден од Р.Србија и еден од Р.Турција. По сите предмети било постапено и во 5 предмети било побарано сослушување на лица, а во еден предмет побарана била замолница за гонење која била прифатена. Во Основното јавно обвинителство Ресен во текот на 2018 година оформен бил 1 предмет по барање за меѓународна правна помош испратен преку Министерството за правда од Р.Србија за достава на обвинителен предлог, по кој е постапено.

Во ОЈО Прилеп во еден предмет поднесени се барања за обезбедување на средства и имот, и тоа ставен предлог за определување на мерка запирање на извршување на финансиски трансакции кој е прифатен од страна на судот и изречена е мерка запирање на извршување на финансиски трансакции, поднесено барање за определување привремена

мерка забрана за отуѓување и располагање со недвижен имот кое не е прифатено од страна на судот. Во Основното јавно обвинителство Охрид во текот на 2018 година во еден предмет за чл.353 било поднесено барање за обезбедување на средства и имот забрана за отуѓување и располагање со недвижен имот кое е прифатено од страна на судот.

Вишо јавно обвинителство Штип

Во текот на извештајната година, во врска со меѓународна правна помош, биле оформени следните предмети:

Во Основното јавно обвинителство Кочани биле оформени пет предмети:

- По замолница од Р.Словенија, сослушување на осомничен за кривично дело Посредување во вршење проституција;
- По замолница од Р.Словенија, испитување на оштетен во својство на сведок за кривично дело Посредување во вршење проституција;
- По замолница од Р.Хрватска, превземање на кривично гонење за кривично дело Загрозување на безбедноста на сообраќајот од чл.297 ст.1 од КЗ;
- Тоа обвинителство поднело замолница до Р.Словенија за кривично дело Измама од чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ со кое бара потребни известувања и извод од казнена евиденција;
- До Република Србија ОЈО Кочани за кривично дело Тешка кражба од чл.236 од КЗ поднело замолница со која бара обезбедување биолошки материјал од нивни државјанин.

Во ОЈО Радовиш е оформен 1 кривичен предмет во врска со меѓународна правна помош.

По замолница на Р.Бугарија, за кривична постапка која се води во таа држава за кривично дело Даночно затајување, во својство на сведок побарано е сослушување на наш државјанин во својство на сведок.

Во Основното јавно обвинителство Струмица се оформени следните предмети:

- За кривично дело Компјутерска измама од чл.251-б од КЗ во два предмети и тоа обвинителство побарало правна помош од Република Тајланд и Република Полска.
- По замолница на Република Србија побарано е сослушување на лице за кривично дело Неплаќање издршка;
- По замолница од Република Словенија побарано е известување за постапката против обвинет за кривично дело Фалсификување исправа од чл.378 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ, кое што од нивна страна било отстапено кривичното гонење;
- По замолница од Република Бугарија за распит на лице за кривично дело Даночно затајување;
- По замолница од Република Грција за распит на лица за кривично дело Фалсификување исправа;
- По замолница на Република Полска за пријава против Н.Н. сторител на штета на правно и физичко лице за кривично дело Измама;
- По замолница од Република Грција со кое се бара распит на пријавен за кривично дело Измама.

Во основните јавни обвинителства во Берово, Делчево, Свети Николе и Штип нема заведено предмети во врска со меѓународна правна помош.

Вишо јавно обвинителство Гостивар

Во Основните јавни обвинителства на подрачјето на ВЈО Гостивар во текот на 2018 година оформен е 1 предмет против 1 лице во кои јавните обвинителства барале

меѓународна правна помош, а ваков вид на помош се барале за 1 лице од Чешка за кривично дело Измама од чл.247 од КЗ заради преземање на кривично гонење.

Во текот на 2018 година се заведени вкупно 34 предмети од кои девет во уписникот РО и 25 кривични предмети во уписник РО -МПП. Најголем дел - 17 од заведените предмети се препратени од страна на Министерството за правда преку Јавното обвинителство на Република Македонија на постапување на ова надлежно јавно обвинителство. Девет од предметите доставени се на надлежни постапување од Основниот суд Скопје 1 Скопје - Одделение за организиран криминал и корупција. Од Министерството за внатрешни работи се примени три предмети. Во два случаи барањата се директно поднесени до ова обвинителство, за еден предмет барањето е препратено на надлежно постапување во ова обвинителство од друго јавно обвинителство, еден од заведените предмети е примен од Европрава (Eurojust) и еден предмет е заведен како доставена замолница од ова обвинителство во рамките на оформен предмет.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје во текот на 2018 година во Основното јавно обвинителство Кавадарци оформен е 1 предмет во кој е укажана меѓународна правна помош на Република Србија. Во Основното јавно обвинителство Куманово во текот на 2018 година се постапувало по 5 предмети по поднесени барања за меѓународна правна помош и тоа од Германија, Швајцарија и Албанија. Основното јавно обвинителство Куманово постапувало и против 3 лица во предмети за екстрадиција во кои е определена мерка екстрадиционен притвор и тоа 2 лица од Србија и 1 лице од Белгија. Во Основно јавно обвинителство Скопје оформени се вкупно 100 предмети во кои е укажана правна помош. Во Основното јавно обвинителство Велес се оформени вкупно 22 предмети.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија вкупно примило 120 замолници за пружање меѓународна правна помош од кои 74 се завршени, а 46 се сеуште во работа.

Барања за екстрадиција до Јавното обвинителство на Република Северна Македонија вкупно се поднесени 20 од кои 16 се одобрени, 3 се сеуште во работа и за 1 предмет е утврдено дека обвинителството не е надлежно за превземање на дејствија.

Замолници за меѓународна правна помош во кривична материја побарани од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија од странски надлежни судски органи и јавни обвинителства од кои 3 се барање за екстрадиција, 4 барање за превземање кривично гонење, 1 барање за преземање дејствија по замолници за меѓународна правна помош.

Барање за преземање кривично гонење од странски судски органи или јавни обвинителства се поднесени вкупно 25 од кои 23 се завршени, а 2 се сеуште во работа.

Б. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ДЕЦА

Б.1 Примени кривични пријави

Во 2018 година до основните јавни обвинителства со проширена надлежност биле поднесени кривични пријави против 1.152 деца, што во вкупен обем на работа по кривични пријави против познати сторители на кривични дела од 21.411 лица претставува учество од 5,4 %.

Од доставените кривични пријави против 1.152 е водена постапка за кривични дела од надлежност на основните јавни обвинителства.

Во текот на годината јавните обвинителства постапувале и по кривични пријави од претходната година против 136 деца, така што во работа имале вкупно пријави спрема 1.288 деца.

Од вкупниот број на кривични пријави по кои е постапувано во 2018 година решени се пријави спрема 1.168 деца или 90,6%, а на крајот на годината останале во работа спрема 120 деца или 9,3%.

Од вкупниот број на решени пријави, спрема 426 деца или 36,4% се отфрлени кривични пријави, спрема 698 деца или 54,1% поднесени се барања за подготвителна постапка, на друг начин решени се пријави спрема 42 деца или 3,5%, за 2 деца или 0,17% со предлог спогодба за медијација.

Од вкупно 426 отфрлени кривични пријави, спрема 127 деца или 29,8% се отфрлени за кривично неодговорни деца до 14 години возраст, а останатите 299 деца или 70,1% за деца над таа возраст и тоа по основ на начелото на опортунитетот и други основи.

Б.2 Подготвителна постапка

Во текот на извештајниот период 2018 година спрема 698 деца поднесени се барања за поведување на подготвителна постапка.

Во однос на претходната 2017 година кога спрема 699 деца биле поднесени барања за поведување на подготвителна постапка во извештајниот период од 2018 година оваа бројка е намалена за 1, спрема деца против кои е поднесено барање за поведување на подготвителна постапка.

Судии за деца на надлежни судови постапувале и по нерешени подготвителни постапки од претходната година против 364 деца, така што вкупно во работа имале подготвителни постапки спрема 1.092 деца.

Во 2018 година од судии за деца на надлежни судови биле решени подготвителни постапки спрема 728 деца или 67%, а останале нерешени на крајот на годината спрема 364 деца или 33%.

Од вкупно завршени подготвителни постапки јавните обвинители поднеле предлози за изрекување на воспитни мерки спрема 542 деца или 49,63%. Спрема 28 деца или 2,56% ставени се предлози за запирање на постапка, за 2 деца или 0,18% решени се на друг начин и спрема 20 деца или 1,83% прекратена е подготвителна постапка.

Нерешени во подготвителна постапка на крајот на извештајната година останале постапки спрема 500 деца или 45,8%.

Б.3 Предлози за изрекување на санкции

Во 2018 година од основните јавни обвинителства до совети за деца на надлежни судови, биле поднесени предлози за примена на санкции против вкупно 502 деца што во однос на претходната 2017 деца кога имавме 513 деца оваа бројка е намалена за 11 предлози против деца.

Б.4 Одлуки на Советот за деца и жалби на јавните обвинители

Во 2018 година од Советот за деца на надлежни судови, донесени се одлуки спрема вкупно 502 деца, од тоа спрема 3 деца изречена е казна затвор за деца, спрема 34 деца изречени се заводски воспитни мерки, спрема 401 деца изречени се воспитни мерки – засилен надзор, спрема 1 дете била изречена мерка на безбедност и спрема 55 деца постапката била запрена по основ на начелото на опортунитет и по други основи.

Против одлуките на Советот за деца од јавните обвинители биле вложени вкупно 4 жалби од кои 2 по основ на одлуката за санкција и 3 по други основи, од кои повисокиот суд 1 жалба ја уважил додека 2 ги одбил.

Против одлуките на Советот за деца во 2018 година биле вложени вкупно 26 жалби од деца и нивните бранители, од нив повисоките судови уважиле 4 жалби а 15 се одбиени.

В. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД НЕПОЗНАТИ СТОРИТЕЛИ

Во 2018 година до јавните обвинителства биле поднесени кривични пријави против 10.100 непознати сторители, а во 2017 година бројот на поднесени кривични пријави изнесува 10.277 пријави.

Ако ја споредиме оваа бројка со претходната 2017 година се забележува намалување на 177 кривични пријави против непознати сторители во текот на извештајната 2018 година.

Јавните обвинителства постапувајќи по новопримени кривични пријави против непознати сторители, до Министерството за внатрешни работи доставиле 5.564 наредби за откривање на сторителите на кривичните дела, а во 1.699 случаи биле издадени наредби и барања за собирање податоци до други органи.

Во 2018 година јавните обвинителства во работа имале и кривични пријави против 107.966 непознати сторители на кривични дела кои останале неоткриени од претходните години, така што вкупно во работа имале кривични пријави против 118.066 непознати сторители на кривични дела.

Со решение за отфрлање на кривичната пријава решени се во 2018 година пријави против 20.301, а од таа бројка по основ на застареност биле отфрлени пријави против 20.216 непознати лица.

Во 2018 година од новоподнесени кривични пријави откриени се 1.218 сторители на кривични дела, а на крајот на годината останале непознати 8.855 сторители на кривични дела.

Што се однесува пак до кривични пријави против непознати сторители од претходните години, во 2018 година откриени се 838 сторители на кривични дела, а на крајот на годината останале неоткриени за 86.837 непознати лица. Во 16 случаи пријавите се решени на друг начин.

Г. СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИ ДЕЛА

Во овој дел од Извештајот ќе бидат изнесени податоци за обемот на криминалитетот спрема структурата на кривичните дела по поодделни глави од Кривичниот законик, со споредбена анализа со податоците од 2017 година.

Состојбата на структурата на криминалитетот според кривичните дела систематизирани према посебните глави на Кривичниот законик на Република Северна Македонија е следната:

Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото

Во текот на 2018 година за кривичните дела од оваа глава примени се кривични пријави против 1.480 лица, кои заедно со пријавите од претходниот период против 549 лица, значи дека вкупно во работа јавните обвинителства постапувале по кривични пријави против 2.029 лица. Во 2018 година биле поднесени обвиненија против 646 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди против 636 лица.

Во споредба со 2017 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 1.210 лица, и против 500 лица од претходен период или вкупно во работа имало пријави против 1.710 лица има зголемување за 319 пријавени лица, а зголемување е евидентирано по однос на поднесени обвиненија за 49 лица и повеќе донесени пресуди за 113 лица.

Глава XV од КЗ - Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.133 лица, од кои новопријавени се 805 лица, а против 328 лица што останале во работа во претходната година. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 247 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 247 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.061 лице, од кои новопријавени биле 692, а против 369 што останале од претходната година има зголемување во обем на пријавени лица за 72, на поднесени обвиненија е намалување за 60 лица, но и намалување на донесени пресуди за 33 лица.

Глава XVI од КЗ - Кривични дела против изборите и гласањето

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 111 лица, од кои новопримени се против 104 лица и против 7 лица што останале од претходната година. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле обвинение против 3 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 3 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 43 лица, биле поднесени обвиненија против 33 лица, а пресудени се спрема 10 лица, има зголемување во обемот на работа за 68 пријавени лица, помалку поднесени обвиненија за 20 лица како и повеќе пресудени за 10 лица.

Глава XVII од КЗ - Кривични дела против работните односи

Во текот на 2018 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 154 лица. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 15 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 23 лица. Во споредба

со претходната година кога за овие кривични дела е постапувано по пријавите против вкупно 169 лица, а се поднесени обвиненија против 16 лица и пресудени 16 лица, се бележи намалување на обвиненија за 1 лице и зголемување на пресудени за 7 лица.

Глава XVIII од КЗ - Кривични дела против честа и угледот

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 184 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 3 лица, има зголемување за 181 лице во однос на претходната година.

Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 151 лица, од кои за 102 лица се нови пријави и за 49 лица што останале во работа од претходната година. Од јавните обвинителства биле поднесени обвиненија против 75 лица, а пресудени се 43 лице. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 139 лица, биле поднесени обвиненија против 53 лица и пресудени 74 лица, имаме зголемување за 12 пријавени лица, но помалку поднесени обвиненија за 22 лица и повеќе пресудени за 31 лица.

Глава XX од КЗ Кривични дела против бракот, семејството и младината

Во текот на 2018 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 857 лица, од кои новопријавени се 570 лица и за 287 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 329 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди према 322 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога е постапувано по вкупно кривични пријави против 775 лица, а биле поднесени обвиненија против 336 лица и пресудени 306 лица, има зголемување по однос на пријави за 404 лица, намалување на поднесени обвиненија против 7 лица, но повеќе пресудени за 16 лица.

Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето

Во текот на 2018 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 1.237 лица, од кои за 873 новопријавени лица и за 364 лица што останале во работа од поранешниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 222 лица, а од судовите пресудени се 341 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 1.051 лица, има зголемување на број на пријави за 186 лица, но и помалку поднесени обвиненија за 57 лица и повеќе донесени пресуди за 7 лица.

Глава XXII од КЗ - Кривични дела против животната средина и природата

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 360 лица, од кои за 226 лица се новопримени и 134 од претходниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле обвиненија против вкупно 77 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди према 85 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 376 лица, биле поднесени обвиненија против 101 лица и пресудени 82 лица, има намалување на поднесени обвиненија за 24 лица и повеќе донесени пресуди за 3 лица.

Глава XXIII од КЗ - Кривични дела против имотот

Во текот на 2018 година за овие кривични дела примени се кривични пријави против 6.395 лица што со пријавите кои биле во работа од поранешниот период против 5.118 лица, претставува вкупна бројка од 11.513 лица. Јавните обвинителства во 2018 година за овие кривични дела поднеле обвиненија против 1.954 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 3.388 лица. Во споредба со претходната 2017 година се бележи зголемување на пријавени лица за 552, намалување на поднесени обвиненија за 982 лица и пресудени повеќе за 311 лица.

Глава XXIV од КЗ - Кривични дела против културното наследство и природните реткости

Во текот на 2018 година, за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 11 лица, од кои за 9 лица се новопријавени и 2 лица од претходниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднесени обвиненија против 2 лица, а од судовите не се донесени пресуди. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 4, нема поднесено обвиненија и пресудени 17 лица, се забележува зголемување на бројот на пријавени за 7 лица.

Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството

Во текот на 2018 година, за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 966 лица од кои новопријавени се за 457 лица и за 509 лица што останале во работа од 2017 година. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 95 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 208 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела биле примени пријави против 693 лица што заедно со пријавите од претходниот период против 508 лица или вкупно против 1.151 лица, а биле обвинети 271 лица и пресудени 328 лица, има намалување за 185 пријавени лица, помалку поднесени обвиненија за 176 лица и помалку пресуди за 120 лица.

Глава XXVI од КЗ - Кривични дела против општата сигурност на луѓето и имотот

Во текот на 2018 година, за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 514 лица, од кои за 303 лица се новопријавени и за 211 лице што останале во работа од претходната година. Јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 116 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди према 113 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 470 лица, биле поднесени обвиненија против 213 лица и пресудени 115 лица, се забележува зголемување на пријави за 44 лица, и зголемување на поднесени обвиненија за 6 лица, но и помалку донесени пресуди за 16 лица.

Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 5.277 лица, од кои 3.456 лица се новопријавени и 1.821 што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 1.226 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела пресудени се 1.419 лица. Во споредба со претходната 2017 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 4.846 лица, биле обвинети 1.450 лица и пресудени 1.486 лица, има зголемување на пријавени за 413 лица, намалување на обвинети за 224 лица и намалување на донесени пресуди за 67 лица.

Глава XXVIII од КЗ - Кривични дела против државата

Во 2018 година за кривичните дела од оваа глава примени се кривични пријави против 18 лица, а е постапувано по нерешена пријава од претходни години против 44 лица. За ова кривично дела поднесено е обвинение за 33 лица и пресуди од страна на судовите нема.

Во споредба со 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 38, биле обвинети 1 лице и донесени пресуди за 2 лица од страна на судовите, се бележи намалување на пријави за 20 лица, зголемување на обвинети за 32 лица.

Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1 лице, и за 4 лица што останале во работа од претходниот период. Во споредба со 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 5 лица има исти број на пријави за постапување во текот на 2018 година.

Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 4.133 лица, од кои за 2.188 лица се новопријавени и за 1.945 лица што останале во работа од поранешниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле обвиненија против 252 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 135 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 3.590 лица, биле поднесени обвиненија против 204 лица и пресудени 218 лица, се бележи зголемување на пријавени лица за 543, повеќе поднесени обвиненија за 48 лица, но помалку пресудени за 83 лица.

Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 784 лица, од кои новопријавени се за 487 лица и 297 лица од претходниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 116 лица, а од судовите биле донесени првостепени пресуди против 128 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 718 лица, биле поднесени обвиненија против 133 лица и пресудени 122 лица, се забележува зголемување на бројот на пријавени лица за 66, зголемување на обвинети за 6 лица и намалување на пресуди за 17 лица.

Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.465 лица, од кои новопријавени се за 778 лица, а за 687 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства во 2018 година поднеле вкупно обвиненија против 309 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 309 лица. Во споредба со претходната 2017 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.180 лица, биле обвинети 340 лица и пресудени 309 лица има зголемување на пријавени лица за 285 лица, помалку обвинети за 31 лица и помалку пресудени за 18 лица.

Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 2.205 лица, од кои новопријавени се 1.498 лица и за 707 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинители во 2018 година поднеле обвиненија против 584 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 637 лица. Во споредба со претходната 2017 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.657 лица, биле обвинети 1.079 лица и пресудени 578 лица, има зголемување за 548 пријавени лица, но повеќе обвинети за 10 лица и повеќе пресудени за 23 лица.

Глава XXXIV од КЗ - Кривични дела против човечноста и меѓународното право

Во текот на 2018 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 8 лица, поднесени се обвиненија против 2 лица и од страна на судовите биле донесени пресуди против 1 лица. Во споредба со 2017 година кога е постапувано по пријава против 82 лица, помалку обвиненија за 40, пресудени 45 лица, се забележува намалување кај пријавени лица за 74, намалување кај обвиненија за 38 и намалување на донесени пресуди за 44 лица.

Кривични дела по посебни закони

Во текот на 2018 година за кривични дела предвидени во посебни закони, постапувано е по кривични пријави против вкупно 81 лица, од кои новопријавени се 55 лица и за 26 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 15 лица, а од судовите донесени се пресуди против 21 лица. Во споредба со претходната 2017 година кога за овие дела е постапувано по пријави против вкупно 57 лица, биле обвинети 12 лица и пресудени 34 лица, така што има зголемување на пријавени лица за 24 лица, зголемување на поднесени обвиненија за 3 и помалку пресуди за 13 лица.

За движењето на криминалот по поедини карактеристични кривични дела кои се појавуваат во поголем обем во структурата на кривичните дела во 2018 година, во споредба со 2017 година, се дава следниот преглед:

КРИВИЧНО ДЕЛО	пријавени лица		обвиненија		пресуди	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото						
- Убиство чл.123 ст.1	42	43	23	46	23	36
- Убиство чл.123 ст.2	8	22	5	20	6	22
- Убиство во обид	14	17	5	10	6	13
- Тешка телесна повреда чл.131	261	351	155	125	163	164
Глава XV од КЗ- Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот						
-Противправно лишување од слобода чл.140	17	37	9	10	10	13
-Грабнување чл.141	14	20	1	3	13	18

Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал						
-Силување чл.186	47	48	18	28	21	23
-Полов напад врз дете чл.188	27	30	19	26	21	31
Глава XX од КЗ - Кривични дела против бракот семејството и младината						
Точење алкохол на малолетници чл.204 од КЗ	9	7	8	9	4	5
Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето						
-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори - чл.215	583	603	230	270	283	292
Глава XXIII од КЗ- Кривични дела против имотот						
-Кражба чл.235 став 1	1339	1552	889	809	963	970
-Тешка кражба чл.236	1643	1700	1075	900	973	993
-Разбојништво чл.237	143	160	82	154	59	70
-Изнуда чл. 258	25	27	8	10	1	4
Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанство						
- Фалсификување пари чл.268	30	123	15	30	8	12
- Криумчарење чл.278	17	34	10	20	15	19
- Даночно затајување чл.279	153	231	86	132	130	150
Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај						
- Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот чл.300	470	530	284	304	282	310
Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност						
- Злоупотреба на службената положба и овластување чл.353	1528	1094	125	160	120	112
- Примање поткуп чл.357	10	17	1	7	6	13
-Фалсификување службена исправа чл.361	22	28	1	4	13	21
Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството						
- Неизвршување на судска одлука чл.377	92	126	32	43	46	51
Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај						

-Фалсификување исправа чл.378	444	778	283	309	310	309
Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред						
-Спречување службено лице во вршење службено дејствие чл.382	121	124	82	85	66	69
- Насилство чл.386	489	501	280	287	283	291
-Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи чл.396	133	141	47	51	63	71

Од изложената структура на кривични дела извршени во текот на 2018 година споредбено со 2017 година, може да се заклучи дека и оваа година има најголем број на сторители кои извршиле кривични дела против имотот 6.395 лица, по што следни се сторителите на кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај 5.277 лица, или дури 82,5 % од вкупниот криминал сторен во текот на 2018 година е поврзан со кривичните дела против имотот и против безбедноста на јавниот сообраќај.

Ваквите податоци укажуваат на потребата од пронаоѓање на системско решение за превентивно делување на овие два вида на криминал, од кој едниот носи со себе материјална штета на поединците и нарушување на приватноста, а вториот вид на криминал со себе носи се поголем број на човечки жртви.

По однос на другиот криминал во 2018 година не се забележува позначително отстапување во однос на состојбата во 2017 година.

Препознавајќи ја важноста од посебно излагање на податоците поврзани со дела од корупција, во оваа Глава од извештајот посебно се презентираат податоците за 2018 година за овие дела.

Под корупција во најширок поим се подразбира искористување на дадените овластувања за приватни цели. Меѓутоа, корупцијата како недостаток на интегритет во постапувањето има и други битни карактеристики преку кои се одвива. Иако, во јавноста корупцијата најчесто се поистоветува со поткуп, директен и индиректен или со злоупотреба на службената положба и овластување, во продолжение ќе ги презентираме кривичните дела од Кривичниот законик кој може да бидат извршени со корупција. Ова значи дека секое извршување од овие дела наведени во продолжение не претставува само за себе коруптивно дело, туку во зависност од позицијата на обвинетиот, начин на извршување, мотивот на извршување и штетата, може да се карактеризира како коруптивно дело.

Кривични дела од Кривичниот законик кои може да бидат извршени со корупција:

- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на службената положба и овластување (в.в. јавни набавки) од чл.353 ст.5 од Кривичниот законик
- Несовесно работење во службата од чл.353-в од Кривичниот законик
- Проневера во службата од чл.354 од Кривичниот законик
- Измама во службата од чл.355 од Кривичниот законик
- Послужување во службата од чл.356 од Кривичниот законик
- Примање поткуп од чл.357 од Кривичниот законик
- Давање поткуп од чл.358 од Кривичниот законик
- Давање награда за противзаконито влијание од чл.358-а од Кривичниот законик

- Примање награда за противзаконито влијание од чл.359 од Кривичниот законик
- Противправно стекнување и прикривање имот од чл.359-а од Кривичниот законик
- Повреда на избирачкото право од чл.159 од Кривичниот законик
- Повреда на слободата на определување на избирачите од чл.160 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Поткуп при избори и гласање од чл.162 од Кривичниот законик
- Повреда на тајноста на гласањето од чл.163 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Уништување на изборен материјал од чл.164 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Изборна измама од чл.165 од Кривичниот законик
- Неовластено примање подароци од чл.253 од Кривичниот законик
- Неовластено давање на подароци од чл.253-а од Кривичниот законик
- Злоупотреба на постапката за стечај од чл.256 ст.2 од Кривичниот законик
- Бесправно градење од чл.244-а ст.4 од Кривичниот законик
- Измама при работењето со хартии од вредности и удели од чл.275 ст.1,2 и 3 од Кривичниот законик
- Несовесно постапување на овластен ревизор од чл.275-б ст.1, 2 и 3 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на постапката за јавен повик, доделување на договор за јавна набавка или јавно-приватно партнерство од чл.275-в од Кривичниот законик
- Незаконито постапување на овластен проценувач од чл.275-г од Кривичниот законик
- Злоупотреба при случување на договор меѓу заинтересирани страни од чл.275-г од Кривичниот законик
- Повреда на рамноправноста во вршењето на стопанска дејност од чл.282 од Кривичниот законик
- Спречување, ограничување или нарушување на конкуренција од чл.283 од Кривичниот законик
- Нелојална конкуренција во работи на надворешно-трговскиот промет од чл.284 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на овластување во стопанството од чл.287 од Кривичниот законик
- Одавање службена тајна од чл.360 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Фалсификување службена исправа од чл.361 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на државна, службена или воена тајна од чл.360-а од Кривичниот законик

Овие кривични дела не се во исклучива надлежност на посебно формираното Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, односно поголемиот дел од кривичните дела се во надлежност на основните јавни обвинителства.

Заради појасно излагање на податоците, во овој дел од извештајот ќе ги презентираме податоците за 2018 година поврзани со коруптивни кривични дела кои се во надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, но и оние кои се во надлежност на основните јавни обвинителства.

Во **Вишото јавно обвинителство Скопје** во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XXX од Кривичниот законик - Кривични дела против службената должност се застапени со постапување по вкупно 2.415 пријавено лице од кои 1.094 пријавени лица во тековната година и 1.321 пренесени од претходната година. Од основните обвинителства се донесени решенија за отфрлање на кривични пријави против 94 пријавени лица, бил поднесен обвинителен предлог против 35 лица, предлог за казнен налог против 2 лица, наредба за спроведување на истрага против 24 лица, предлог спогодба во скратена постапка против 8 лица, пресуда со предлог спогодба во скратена постапка против 8 лица,

обвинителен акт против 21 лице. Донесени се осудителни пресуди против 42 лица, пресуда врз основа на признание на вина против 19 лица, ослободителни пресуди против 2 лица и одбивателни пресуди против 4 лица, била одредена мерка притвор према 6 лица.

За кривично дело - Примање поткуп од чл.357 од КЗ основните јавни обвинителства од ова подрачје во 2018 година постапувале по кривични пријави против 9 лица од кои 8 пријавени во тековната година, а 1 пријава поднесена од претходната година. За ова кривично дело донесени се решенија за отфрлање кривични пријави за 2 лица, обвинителен акт за 2 лице, осудителни пресуди за 3 лица и пресуда врз основа на признание на вина за 1 лице, била изречена казна затвор за 1 лице, а условна осуда за 3 лица.

Во Вишото јавно обвинителство Скопје во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XVI од Кривичниот законик - Кривични дела против изборите и гласањето биле поднесени пријави против 7 лица од кои новопримени се 5, а нерешени од поранешен период 2. Отфрлени се 2 пријави, поднесен е еден 1 обвинителен акт, а основните судови донеле 1 осудителна пресуда и 1 ослободителна пресуда.

Во Вишото јавно обвинителство Гостивар во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XXX од Кривичниот законик - Кривични дела против службената должност биле поднесени кривични пријави вкупно против 605 лица, од кои новопримени за 247 лица и од претходните години против 358 лица. Во однос на претходната 2017 година кога во работа биле примени кривични пријави против 434 лица, се забележува зголемување за 171 лице или 39,4%. Против 94 лица кривичните пријави се отфрлени, против 6 лица поднесени се обвинителни предлози, против 13 лица предлог за казнен налог, против 1 лице наредби за запирање на истрага и против 20 лица кривичните пријави се решени на друг начин. По поднесените обвиненија судот донел 18 осудителни пресуди, со кои на 1 лице му е изречена казна затвор, на 3 лица парична казна, а на 15 лица условна осуда. Јавниот обвинител вложил жалби против пресудите за 8 лица поради одлуката за кривичната санкција. Од вкупно поднесените кривични пријави од главата на кривични дела против службената должност за кривично дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, поднесени се кривични пријави против вкупно 513 лица од кои 183 се новопримени и 330 од порано. Против 81 лице кривичните пријави се отфрлени за 2 лица е поднесен предлог за казнен налог, за 1 лице се донесени наредби за запирање на истрага и за 20 лица се решени на друг начин. Донесени се 2 осудителни пресуди при што биле изречени 2 условни осуди.

Во Вишото јавно обвинителство Битола во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XXX од Кривичниот законик - Кривични дела против службената должност биле поднесени кривични пријави вкупно против 591 лице или за 325 лица повеќе во однос на 2017 година. За овие кривични дела биле поднесени 20 обвиненија. За кривичните дела од Глава XVI од Кривичниот законик - Кривични дела против изборите и гласањето биле поднесени пријави против 97 лица што е за 90 лица помалку во однос на 2017 година за овие кривични дела е поднесено 1 обвинение.

Во Вишото јавно обвинителство Штип во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XXX од Кривичниот законик - Кривични дела против службената должност биле поднесени кривични пријави вкупно против 296 лица, а се постапувало и по кривични пријави против 75 лица од претходниот период. Кривичните пријави се отфрлени против 202 лица, против 41 лице поднесени се обвинителни предлози, против 18 лица поднесен е предлог за казнен налог, против 14 лица донесени се наредби за спроведување на истрага и против 1 лице поднесена е предлог спогодба во скратена постапка. По завршената истрага против 6 лица поднесени се обвинителни акти. За овие кривични дела биле донесени осудителни пресуди против 46 лица, на 6 лица им била изречена казна затвор, на 28 лица

условна осуда и на 12 лица парична казна. За 5 лица е донесена пресуда со признание на вина. За 15 лица се донесени ослободителни пресуди. Од наведените само за кривично дело злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ биле пријавени 240 лица, а се постапувало и по кривични пријави против 59 лица од претходниот период. Кривичните пријави се отфрлени против 179 лица за ова кривично дело, против 27 лица се поднесени обвинителни предлози, против 6 лица предлог за казнен налог, против 7 лица донесени се наредби за спроведување истрага и за 1 лице предлог спогодба. По завршената истрага против 2 лица поднесени се обвинителни акти. За ова кривично дело донесени се осудителни пресуди против 22 лица, од кои за 5 лица е изречена казна затвор, на 9 лице условна осуда и на 8 лица парична казна, а за 6 лица донесени се ослободителни пресуди. За кривично дело Примање поткуп од чл.357 од КЗ биле поднесени кривични пријави против 5 лица, против 2 лица поднесени се обвинителни предлози и против 3 лица се поднесени наредби за спроведување на истрага.

За кривичните дела од Глава XVI од Кривичниот законик - Кривични дела против изборите и гласањето на подрачјето на ова обвинителство била поднесена пријава против 1 лице, а се постапувало и по кривични пријави против 2 лица од претходниот период. Против 1 лице кривичната пријава е отфрлена, против 1 лице е донесена наредба за спроведување истрага. По завршената истрага против 1 лице е поднесен обвинителен акт.

Во **Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција** во текот на извештајната 2018 година за кривичните дела од Глава XXX од Кривичниот законик - Кривични дела против службената должност и тоа за кривичното дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.5 од КЗ вкупно во работа биле кривични пријави против 164 лица, од кои 107 новопријавени лица и 57 лица пријавени во претходните години. За споредба со 2017 година кога во работа биле кривични пријави против 133 лица од кои 93 новопријавени лица и 40 лица пријавени во претходните години. За ова кривично дело во предистражна постапка се преземени истражни дејствија и тоа наредби за изготвување на потребни вештачења против 41 лице и наредби за прибирање потребни податоци за 23 лица. Кривичните пријави се отфрлени за 3 лица, а за 14 лица се решени на друг начин. Во ова обвинителство останале нерешени кривични пријави за 21 лица, а кај други органи останале нерешени кривични пријави против 99 лица. Во текот на извештајната 2018 година е постапувано по истраги кои останале незавршени од претходната година против 91 лице, донесени се нови наредби за спроведување на истражна постапка против 27 лица. Ова значи дека во текот на извештајната 2018 година е постапувано во истрага против 118 лица. По завршената истрага е подигнат обвинителен акт против 3 лица, и е пресметана имотна штета во вкупен износ од 83.208.000,00 денари, со кои е оштетен Буџетот на Република Северна Македонија. На крајот на извештајната 2018 година останале нерешени истраги против 62 лица. Донесена е осудителна пресуда против 1 лице, при што му е изречена условна осуда.

За кривично дело Примање поткуп од чл.357 од КЗ во ова обвинителство во текот на 2018 година вкупно во работа била новопримена кривична пријава против 1 лице. По подигнатите обвиненија во претходниот период по завршувањето на главната расправа, донесена е 1 осудителна пресуда против 1 лице на кое му е изречена условна осуда.

Од изнесените податоци се заклучува неселективниот пристап на јавното обвинителство во борбата против корупцијата и препознавајќи ја штетата од овие дела кои се нанесува на целокупното општество и во натамошната работа ќе продолжи посветено да ги гони сторителите на кривичните дела.

Д. ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Д.1 Редовен правен лек - Жалба

Согласно Законот за кривичната постапка „Службен весник на РМ“ бр. 150/2010 година, кој се применува од 01.12.2013 година, против решенијата на основните јавни обвинители со кои се отфрла кривичната пријава, дозволено е жалба до повисокиот јавен обвинител, односно до вишиот јавен обвинител.

Вишите јавни обвинителства во извештајниот период од 2018 година, постапувале по 2.065 изјавени жалби на оштетените согласно чл.288 ст.5 од ЗКП, против решенијата за отфрлање на кривичните пријави. Од вкупниот број на изјавени жалби во 1.401 се потврдени првостепените решенија на основниот јавен обвинител што процентуално искажано значи дека 67,8% се потврдени првостепени одлуки на јавниот обвинител.

Вишите јавни обвинителства во извештајниот период од вкупниот број изјавени жалби уважиле 595, додека пак 49 жалби се отфрлени како ненавремени и 20 како недозволен.

Споредувајќи по подрачјата на четирите виши јавни обвинителства на територијата на Р.Македонија во текот на извештајниот период, по однос на постапувањето по изјавени жалби на отфрлените кривични пријави, состојбата е следна:

	Вкупно	Уважени	Одбиени	Недозволен	Ненавремени	Нерешени
За подрачје на ВЈО Скопје	1.087	231	822	5	29	14
За подрачје на ВЈО Битола	514	228	270	4	12	1
За подрачје на ВЈО Штип	295	77	201	9	8	2
За подрачје на ВЈО Гостивар	169	59	108	2	/	/
Вкупно	2.065	595	1.401	20	49	17

Од табеларниот преглед се заклучува дека во поглед број процентуално жалбите се одбиени, додека пак во поглед на уважени жалби овој процент варира па така Вишото јавно обвинителство Скопје во 21,2% одлучило да се уважи жалбата, Вишото јавно обвинителство Битола во 44,3%, Вишото јавно обвинителство Штип во 26,1%, и Вишото јавно обвинителство Гостивар во 34,9% одлучило да се уважат жалбите против одлуките на пониските обвинителства.

а) Вишите јавни обвинителства во 2018 година постапувале по жалбите на првостепените пресуди против вкупно 4.311 изјавени жалби што споредбено со 2017 година, кога постапувале 4.020 изјавени жалби, во извештајниот период од 2018 година има зголемување за 291 изјавени жалби.

Од вкупниот број на поднесени 4.311 жалби против првостепени пресуди, по кои постапуваат вишите јавни обвинителства, 1.414 жалби изјавиле основните јавни обвинители или 32,7%, додека пак обвинетите изјавиле 2.773 жалби или 64,3%.

Оштетените изјавиле жалби против 124 првостепени пресуди, односно во 2,8%.

Од вкупната бројка 4.311 изјавени жалби, вишите јавни обвинители предложиле да се уважат 1.489 изјавени жалби, 23 изјавени жалби делумно да се уважат и 2.654 жалби да се одбијат, додека пак на 28 изјавени жалби не е даден предлог и на 4 изјавени жалби јавниот обвинител се откажал од жалба и се отфрлени 113 жалби како ненавремени.

Вишите јавни обвинителства во жалбена постапка постапиле по следните предмети:

- Вишо јавно обвинителство Скопје

Во текот на 2018 година Вишото јавно обвинителство Скопје постапувало по 2.039 изјавени жалби, против одлуките на првостепените судови. Од вкупниот број на жалби 566 се изјавени од основните јавни обвинителства, 1.473 жалби изјавиле обвинетите, додека 61 жалба се од оштетените.

Изјавени жалби		
Јавен обвинител	Обвинет	Оштетен
566	1.473	61

Во текот на 2018 година согласно ЗКП, вишите јавни обвинители во Скопје во 1.345 случаи дале предлог по обвинителен акт што подразбира во редовна жалбена постапка, додека пак во 755 случаи по обвинителен предлог односно во скратена постапка.

Предлози на јавен обвинител по изјавените жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
1.345	755

Од вкупната бројка на дадените предлози во редовна жалбена постапка против првостепената пресуда вишите јавни обвинители во Скопје, во 617 жалби предложиле да се уважи, 3 делумно да се уважат, 1.459 да се да се одбијат и во 16 случаи да се отфрлат, а во 3 случаи не е даден предлог.

Број и структура на дадените предлози		
Да се уважи	Делумно да се уважи	Да се одбие
617	3	1.459

Во текот на 2018 година вишите јавни обвинители во 3 случаи се откажале од изјавените жалби на основните јавни обвинители.

Имајќи го предвид предлогот на вишиот јавен обвинител, одлуката на судот во 1.930 случаи била идентична со предлогот на вишиот јавен обвинител.

Бројот на жалбите од кои се откажал јавниот обвинител спореден со вкупниот број на поднесени жалби од страна на основни јавни обвинителства е незначителен што зборува во прилог дека основните јавни обвинителства во најголем број случаи поднеле основани жалби.

За причините поради кои вишиот јавен обвинител се откажал од жалбите поднесени од страна на основните јавни обвинителства, тие со службена белешка се известувани.

Во текот на 2018 година Вишиот јавен обвинител во Скопје учествувал на 615 јавни седници и на 1.340 нејавни седници одржани пред Апелациониот суд.

Споредбено со претходниот период од 2017 година кога јавниот обвинител од Вишото јавно обвинителство во Скопје учествувал на 408 седници и на 1.250 нејавни седници, се воочува зголемување на учество на јавните седници за 207 учества на јавни седници, и зголемување на учества на нејавни седници за 90 случаи на изјавени жалби.

Во изнесените бројки не влегува бројот на жалби што административно се вратени, ниту пак бројот на одлуки на второстепениот суд со кои одлучил поинаку од предлогот на јавниот обвинител.

Во извештајната 2018 година од страна на ВЈО Скопје не е поднесена иницијатива за барање за заштита на законитост.

- Вишо јавно обвинителство Битола

Во текот на 2018 година во Вишото јавно обвинителство Битола биле изјавени вкупно 860 жалби против првостепените пресуди.

Од вкупниот 860 изјавени жалби најголем број се жалбите изјавени од обвинетите и тоа 541 изјавени жалби, од Основните јавни обвинители изјавени се 319 жалби, а од оштетените се изјавени 20 жалби.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	Вкупно
319	541	20	860

Споредбено со 2017 година, вкупната бројка на изјавени жалби е намалена од 961 на 860 жалби.

Во однос на претходната 2017 година кога обвинителите вложиле 312 жалби оваа бројка е зголемена за 7 изјавени жалби на основните јавни обвинители, додека пак во поглед на жалбите од обвинетите кога во 2017 година таа бројка изнесувала 620 во текот на извештајната 2018 година изнесува 541 што значи намалување за 79 жалби, а во поглед на изјавените 29 жалби од оштетените во 2017 година, се намалува на 20 изјавени жалби во 2018 година.

Од вкупно изјавените 860 жалби, јавниот обвинител предложил 502 жалби да се одбијат како неосновани, во 336 случаи да се уважат жалбите, додека пак во 12 случаи делумно да се уважат, да се отфрлат како недозволени или неблагоприятни во 29 случаи, додека во 4 случаи не е даден предлог.

Во текот на 2018 година јавниот обвинител учествувал во 37 јавни седници пред судот, додека пак дал предлог на нејавна седница по 457 изјавени жалби.

Споредбено со 2017 година кога јавниот обвинител учествувал на 50 јавни седници, во текот на 2018 година оваа бројка е намалена за 13, додека пак во поглед на нејавните седници во 2017 година учествувал на 437, а во текот на 2018 година на 20 седници повеќе.

Во текот на 2018 година, Вишиот јавен обвинител од Битола во 347 случаи дал предлог по обвинителен акт, а во 536 по обвинителен предлог.

Во текот на 2018 година од страна на Вишо јавно обвинителство Битола се поднесени 5 иницијативи за подигање Барање за заштита на законитоста од кои 4 се одбиени.

- Вишо јавно обвинителство Штип

Во 2018 Вишото јавно обвинителство Штип постапувало по 668 изјавени жалби.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите 435, додека Основните обвинители изјавиле жалби против 221 првостепени пресуди, оштетените изјавиле вкупно 12 жалби против пресудите.

Споредбено со 2017 година, вкупната бројка на изјавени жалби која изнесуваше 671, во текот на извештајната 2018 година, оваа бројка е намалена за 15 изјавени жалби.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	Обвинети	Оштетени	Вкупно
221	435	12	668

Во текот на извештајниот период Вишото јавно обвинителство Штип нема случај во кој се откажало од жалба.

Од вкупните 668 изјавени жалби, Вишото јавно обвинителство Штип во 240 случаи дало предлог да се уважи жалбата, во 375 случаи предлог жалбата да се одбие, во 7 случаи даден е предлог за делумно уважување на жалбата, додека пак во 14 случаи јавниот обвинител не се произнесол со предлог, а во 32 случаи дал предлог жалбата да се отфрли како ненавремена или недозволена.

Вишиот јавен обвинител од Штип учествувал на 55 јавни седници пред второстепениот суд. Оваа бројка се разликува од 2017 година, кога учествувал на 49 јавни седници, така што споредбено зголемено е учеството за 6 јавни седници.

Вишото јавно обвинителство Штип во текот на извештајниот период во 336 случаи постапувало по обвинителни акти, а во 332 случаи дало предлог по обвинителни предлози.

Апелациониот суд 240 предлози на јавниот обвинител ги прифатил, а додека пак 375 предлози не се прифатени односно одлучено е поинаку од предлогот на Вишиот јавен обвинител во Штип, делумно уважени 7, отфрлени како ненавремени или како недозволени се 32, и не е даден предлог од јавниот обвинител по 14 жалби.

Вишото јавно обвинителство Штип во извештајниот период поднело 5 иницијативи за подигање барање за заштита на законитоста до Јавно обвинителство на Република Македонија кои се уважени.

- Вишо јавно обвинителство Гостивар

Во текот на извештајниот период од 2018 година Вишото јавно обвинителство Гостивар постапувало по 660 изјавени жалби од кои 308 биле изјавени од јавниот обвинител, 324 од обвинетите, а во 28 случаи жалба изјавиле оштетените.

Споредбено во 2017 година кога Вишото јавно обвинителство Гостивар постапувало по 614 изјавени жалби, во текот на извештајната година оваа бројка е зголемена за 46 случаи на изјавени жалби.

Процентуално во 49% случаи жалба изјавиле обвинетите, додека пак во 47% жалба изјавил јавниот обвинител, а во 4% жалбите се поднесени од оштетените.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	Вкупно
308	324	28	660

Од вкупно 660 жалби поднесени против првостепените одлуки, во 285 случаи тие се однесувале на пресуди донесени по обвинителни предлози, а во 375 по обвинителни акти.

По 296 изјавени жалби е даден предлог жалбата да се уважи, по 318 даден е предлог да се одбијат жалбите, по 1 изјавена жалба даден е предлог за нивно делумно уважување, во 36 случаи е предложено отфрлање на жалбата како ненавремена или недозволена, а во 7 случаи не е даден предлог.

Предлози на јавни обвинители по изјавени жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
375	285

Одлуките на Апелациониот суд во Гостивар биле идентични со предлозите на Вишото обвинителство во 381 случаи од решените, а во 166 одлуките биле поинакви од дадениот предлог на јавниот обвинител.

Јавните обвинители на Вишото јавно обвинителство во Гостивар учествувале на 238 јавни и 309 нејавни седници пред советите на Апелациониот суд Гостивар.

Вишото јавно обвинителство во Гостивар во текот на извештајниот период нема иницијативи до Јавно обвинителство на Република Северна Македонија за барање на заштита на законитоста.

Д.2 Вонредни правни лекови

а) Во кривична постапка

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, во текот на 2018 година, примило 316 иницијативи за подигање барање за заштита на законитост.

Од претходната година во работа останале 36 иницијативи, така што вкупниот збир на поднесени иницијативи во извештајниот период изнесува 352.

Од вкупно 316 иницијативи, примени во 2018 година, 42 иницијативи се однесуваат на прекршочната постапка.

Од поднесените иницијативи до Јавното обвинителство на Република Северна Македонија 85 останале во работа на крајот на извештајниот период.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, во текот на извештајниот период прифатило 27 иницијативи по кои е поднесено барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд на Република Северна Македонија, од кои 26 барања се однесува на кривични предмети, додека пак 1 барање се однесуваат на прекршочни предмети.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија не прифатило 196 иницијативи, од кои 166 предмети биле од кривични, а 30 иницијативи од прекршочни предмети.

Од вкупно 22 поднесени барања за заштита на законитоста 20 се уважени од кои 19 се однесуваат на кривична постапка и кривична одговорност, додека 1 на прекршочна постапка и прекршочна одговорност.

Од поднесените барања во Врховниот суд на Република Северна Македонија, непресудени во извештајниот период останале 7 поднесени барања за заштита на законитоста и тоа сите од кривична област.

Во 2018 година, јавните обвинители во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествувале на јавни седници пред Врховниот суд во жалбена постапка во 20 обжалени пресуди на второстепениот суд.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во извештајната година постапувало и по 211 предмети по Барање за вонредно преиспитување на правосилна судска пресуда, од кои по 254 изјавени барања за вонредни преиспитување на правосилни судски пресуди во редовна кривична постапка и во 57 изјавени барања за вонредни преиспитувања против правосилни судски одлуки од областа на организираниот криминал и корупција.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, постапувало по 211 предмети по барање за вонредно ублажување на казната, во споредба со претходната 2017 година кога биле поднесени 243 барања во 2018 година поднесени се 32 барања помалку.

По сите барања за вонредно ублажување на казната Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, се произнело со дадени образложени одговори.

б) Управно-судска и управна постапка

Според Законот за управните спорови од 2006 година, Јавниот обвинител на Република Северна Македонија има овластување пред Врховниот суд на Република Северна Македонија да поднесе барање за заштита на законитоста против одлука на Управниот суд донесена по тужба за повторување на постапката.

Во извештајната 2018 година примени се вкупно 36 иницијативи за подигање на Барање за заштита на законитоста, а од претходната година во работа останале 4 вакви иницијативи.

Во текот на извештајниот период Јавниот обвинител на Република Северна Македонија има поднесено барање за заштита на законитоста од Управно судска постапка и тоа за 2 лица.

Во управната постапка, според Законот за општата управна постапка, Јавниот обвинител е овластен да вложи вонредни правни лекови, и тоа: да поднесе барање за заштита на законитоста, барање за поништување и укинување по право на надзор, како и да предлага огласување на решение за ништовно.

VI. СТУДИСКО - АНАЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Јавното обвинителство законската обврска не ја исцрпува само преку постапувањето во областа на предметната активност, туку ги следи и проучува општествените односи и појави од интерес за остварување на јавнообвинителската функција.

Во текот на 2018 година, јавното обвинителство остварувањето на вонпредметните активности ги вршеше континуирано со следење и согледување на општествените односи и појави од непосреден интерес за остварувањето на јавнообвинителската функција.

Целта на таквите активности, беше согледување на проблемите кои имаат негативен однос врз остварувањето на прогонот на извршителите на кривични и други казниви дела, насочување на активностите кон превентивно делување и координирано настапување на органите за откривање во попречувањето на криминално и незаконито работење на одредени субјекти во општеството.

Согласно со програмата за работа на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во текот на 2018 година заедно со вишите јавни обвинителства, беа извршени контроли над работата на основните јавни обвинителства при што посебно внимание беше посветено на квалитетот и ажурноста во нивното постапување по кривичните пријави и предмети, и тоа преку контрола на работата на јавните обвинители во основните јавни обвинителства и основните јавни обвинители.

VII. ПРЕСТАВКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ

До Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во 2018 година поднесени се 625 поднесоци, а од нив 128 се кривични пријави и 497 преставки и други поднесоци.

Кривичните пријави се доставени на надлежност на основните јавни обвинителства со барање Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, да биде информирано за постапувањето по пријавите.

Од вкупно 625 поднесоци, 281 се поднесени од физички лица, 181 од органи и институции, 25 од правни лица и 75 од непознати лица.

Поднесоците во најголем број случаи се однесуваат на постапувањето по определени предмети од страна на обвинителствата и судовите, на одлуките за отфрлање на кривичните пријави од основните обвинителства, или пак, на неажурно постапување по поднесени кривични пријави. Поднесоците со укажувања се доставени на постапување на надлежните основни јавни обвинителства или на вишите јавни обвинителства заради проверка на наводите со барање Јавното обвинителство на Република Северна Македонија да биде известно за исходот од постапките. По добиените известувања од обвинителствата, информирани се подносителите на поднесоците.

VIII. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во текот на 2018 година во меѓународни, како и во национални рамки согласно своите законски надлежности продолжи со остварување на соработка со јавни обвинителства од другите држави, особено на планот на спречување и гонење на организираниот криминал и други тешки форми на криминал.

На 6 април 2018 година, во Скопје, е одржана билатерална работна средба помеѓу Јавниот обвинител на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија и Државниот јавен обвинител на Република Словенија Драго Шкета на тема „Зајакнување на соработката во областа на владеење на правото преку размена на искуствата од двете држави“.

Во периодот од 23.5.2018 година до 25.5.2018 година Јавниот обвинител на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваше на „Регионална конференција за транснационален организиран криминал“ која се одржа во Загреб, Република Хрватска.

Како резултат на успешната и проактивна улога на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во текот на 2018 година беа остварени повеќе слубени патувања на јавните обвинители во странство. Од 26.2.2018 година до 2.3.2018 година јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија оствари студиска посета на судовите во Англија и Велс. Во периодот од 5.3.2018 година до 9.3.2018 година јавни обвинители од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваа на симпозиум во Анкара по повод 150 години постоење на Врховен суд на Република Трција.

Од 14.3.2018 година до 16.3.2018 година јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваше на состанок на управувачкиот комитет на ИПА/2017 - Зајакнување на капацитетите во борба против организираниот и сериозен криминал во Западен Балкан кој се одржа во Брдо, Република Словенија.

Од 27.6.2018 година до 29.6.2018 година јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваше на 50-тиот состанок на Европската судска мрежа кој се одржа во Софија, Република Бугарија.

Во периодот од 20.11.2018 година до 22.11.2018 година јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваше на завршна конференција на тема - соработка во кривичната материја „Зајакнување на заштитата на сведоците во борбата против организираниот криминал, тероризмот и корупцијата (WINPRO III)“.

Од 19.11.2018 година до 22.11.2018 година јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија учествуваше на Регионална конференција за трговија со оружје во земјите од Југоисточна Европа.

Во текот на 2018 година преку проектот ИПА 2017 - Сузбивање на сериозниот криминал во Западен балкан со кој се дава поддршка на јавните обвинители во борба против тешкиот и организиран криминал кој проект е заеднички финансиран од Европската комисија и Германското сојузно министерство за економска соработка и развој, а се спроведува од страна на ГИЗ, Италијанското министерство за внатрешни работи и Центарот за меѓународна правна соработка (CILC Холандија) реализирани се повеќе координативни состаноци и консултации за конкретни предмети во меѓународни рамки, реализиран е договорот со Европска правда каде нашата држава го испрати својот прв обвинител за врски во Единицата за судска соработка на ЕУ - Европска правда. Со поддршка на проектот се подготвени измените на Законот за меѓународна соработка во кривичната материја и Предлог-Законот за јавното обвинителство, реализирани се тркалезни маси и работилници од областа на финансискиот криминал и перењето пари, како и меѓународна средба за формирање на заеднички истражни тимови.

Со Министерството за правда преку ИПА проектите започнати се повеќе проекти меѓу кои и проектот ИПА 2016, ЛОТ 1 и ЛОТ 2 за реконструкција на 11 основни јавни обвинителства и тоа во Тетово, Гостивар, Кичево, Охрид, Битола, Кочани, Струмица,

Куманово, Велес, Кавадарци и Штип.

Јавниот обвинител на Република Северна Македонија оствари средба со амбасадорот на Холандија Ваутер Пломб на кој се разговараше за прашања и меѓусебна соработка на нашата држава, како и помошта која Холандија може да ја даде и да придонесе во борба против организираниот криминал и владеењето на правото.

Исто така, Јавниот обвинител на Република Северна Македонија оствари средба со јавен обвинител од Република Словенија Звонко Фишер, со кого се разговараше за организацијата и положбата на јавното обвинителство и донесување на квалитетни законски промени во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во изготвувањето на Предлог Законот за јавното обвинителство.

Во декември 2018 година Јавниот обвинител на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија донесе одлука за формирање на истражни центри во четири јавни обвинителства - Основното јавно обвинителство Скопје, Основното јавно обвинителство Тетово, Основното јавно обвинителство Куманово и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција Скопје.

Во текот на 2018 година во соработка со Министерството за правда и делегацијата на ЕУ во Република Северна Македонија отпочна реализација на проектот ИПА 2016 - Зајакнување на капацитетите на истражните центри во јавното обвинителство.

IX. СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ И СТРУЧНА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Со цел ефективно спроведување на јавнообвинителската функција, јавните обвинители во текот на 2018 година продолжија преку Академијата за судии и јавни обвинители на Република Северна Македонија, како и преку Здружението на јавните обвинители на Република Северна Македонија, да посетуваат повеќе обуки на тема:

- Во Академијата за судии и обвинители се реализирани обуки за управување со сведоци, соработници во кривичната материја, зајакнување на заштита на сведоци во борба против организираниот криминал и корупција,
- Обука за компјутерски криминал, електронски докази и приноси од кривични дела на интернет,
- Зајакнување на заштита на сведоци во борба против организираниот криминал, тероризам и корупција,
- Советување на тема - Закон за укажувачи,
- Советување на тема - тонско снимање, аудио и видео снимање на испитувањето на обвинетите и сведоците,
- Меѓународна соработка во кривичната материја во случај на тероризам,
- Заштита од дискриминација и еднаков третман во кривичните постапки,
- Зајакнување на капацитетите на судството за заштита на човековите права и борба против нечовечно понижување и постапување против некажливоста,
- Зајакнување на националните капацитети за справување со криминалот од омраза и говор на омраза.

Искуствата кои јавните обвинители ги црпат од овие настани и пренесуваат на своите колеги имаат голема вредност и се од особено значење во секојдневното извршување на јавнообвинителската функција.

Не е помала вредноста и на настаните организирани на теми од работата на јавното обвинителство.

Имено, во текот на 2018 година јавни обвинители и јавнообвинителски службеници присуствуваа на повеќе настани организирани од страна на Здружението на јавни обвинители на Република Северна Македонија на повеќе теми:

- Развојот на соработка на полицијата и јавното обвинителство ,
- Промоција на публикацијата правна анализа во рамките на проектот Зајакнување на независноста на судиите во РМ.

Јавните обвинители од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во текот на 2018 година беа активни учесници во работни групи за креирање на нови и изменување на постојните законски решенија:

- Учество во изготвување - Законот за јавното обвинителство,
- Учество во изготвување - Законот за оперативно техничка агенција (ОТА) и за следење на комуникациите,
- Учество во Предлог измените на Законот за меѓународна соработка во кривична материја и Законот за кривична постапка

Обвинителите учествуваа и на повеќе работилници,, семинари, тркалезни маси и други форми на едукација и обука, при што јавните обвинители од ова обвинителство се јавуваат како предавачи и активни учесници со свои тематски излагања. Посебно внимание се посветува на обуката за справување со сите облици на организиран криминал, со посебен акцент на тероризмот и другите кривични дела од сличен карактер, како и на компјутерскиот криминал, за чие справување од значење е соработката со претставниците на надлежните органи и институции на Соединетите Американски држави, како на планот на јакнење на капацитетите, така и на конкретни случаи, со што се дава значителен придонес во борбата со организираниот криминал и тероризам, како во земјата, така и во регионот.

X. ЈАВНОСТ НА РАБОТЕЊЕТО

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија согласно Законот за јавното обвинителство е должно да ја информира јавноста за одделни случаи по кои постапува, особено ако се од таква природа што предизвикуваат поширок општ интерес во јавноста или се од значење за остварување на функцијата на јавното обвинителство заради заштита од криминални или други противзаконски дејствија.

Тргувајќи од законската обврска, но и поради констатираната неопходност од јакнење на довербата во институцијата, во оваа извештајна година Јавното обвинителство на Република Северна Македонија особено стави акцент врз зголемување на транспарентноста. Службата за односи со јавноста во текот на 2018 година, во континуитет одговараше на новинарските прашања поврзани со работата и постапувањето на Јавното обвинителство. За конкретни предмети за кои постоеше голем интерес на јавноста беа организирани и изјави за медиуми, прес конференции и брифинзи со надлежни обвинители.

Исто така, Службата за односи со јавноста и оваа година обезбедуваше редовно, јавно и транспарентно информирање за работата на јавното обвинителство преку интернет-страницата www.jorm.gov.mk.

Во текот на 2018 година, преку Службата за односи со јавноста беа објавени вкупно 234 соопштенија за јавност на интернет-страницата и беа одговорени 656 сетови на прашања од медиумите доставени на електронската пошта на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, press@jorm.mk. Службата за односи со јавноста организираше и неколку приеми и состаноци на барање на новинари за одредени теми што ги третираат, а се во врска со надлежностите и делокругот на работа на јавното обвинителство.

Со цел зајакнување на транспарентноста и довербата во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, институцијата во 2018 година започна да имплементира проект со американската БСГ консалтинг групација. Во рамките на проектот беа организирани повеќе настани за новинари и обуки за јавните обвинители од целата држава, а еден експерт на БСГ консалтинг заедно со вработените во Службата за односи со јавноста активно работеше на подготовка на ново Упатство за односи со јавноста на Јавното обвинителство. Донесеното Упатство за односи со јавноста започна да се применува од 26 ноември 2018 година. Со Упатството се направи целосна реорганизација на системот за односи со јавноста на обвинителството, а еден јавен обвинител од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија беше назначен за координатор на односите со јавноста. Преку овие активности, јавното обвинителство започна нов процес на подобро и поефикасно известување на јавноста. Во 2018 година беа ставени нови темели на идни квалитетни односи со јавноста и подобрена транспарентност. Дадената поддршка од странските експерти од проектот во изминатиот период ја стабилизираше перцепцијата за јавното обвинителство.

Со оглед на тоа што интернет страницата на Јавното обвинителство, www.jorm.gov.mk е на застарена платформа и не ги задоволува потребите ниту на институцијата, ниту на јавноста како краен корисник, Службата за односи со јавноста кон крајот на 2018 година со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје започна активности за подготовка и развој на нова интернет страница.

Имајќи ги предвид заложбите на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија за отчетност и транспарентност во работењето, како и во насока на заштита од криминални или други противзаконски дејствија, а во смисла на превентивно делување, и во текот на спроведувањето на референдумот во 2018 година во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија функционираше привремена Комисија за следење на евентуални нерегуларности што би биле сторени при организирањето и спроведувањето на референдумскиот процес. Комисијата, во текот на изборниот циклус, на својата електронска адреса прибираше претставки од институции, граѓански организации, политички партии и граѓаните воопшто, кои се однесуваа на сомненија за сторени кривични дела поврзани со референдумот. За потребите на Комисијата, Службата за односи со јавноста на дневна основа ги следеше сите информации објавени во медиумите што се однесуваа за евентуални известувања за нерегуларности. За работата на Комисијата во текот на референдумскиот процес јавноста беше информирана во континуитет преку посебни прес конференции.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија преку Службата за односи со јавноста и во текот на 2018 година продолжи со соработката со средните училишта и универзитетите. Во тој контекст, Јавното обвинителство на Република Северна Македонија беше домаќин на ученици од СЕПУГС „Васил Антевски Дрен“, СЕПУГС „Арсени Јовков“, СУГС „Раде Јовчевски Корчагин“ и СУГС „Јосип Броз Тито“, како и на студенти од Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, кои имаа можност да се запознаат со улогата на јавниот обвинител во кривичната постапка.

XI. БУЏЕТ И ЈАВНИ НАБАВКИ

Согласно одредбите на Законот за јавното обвинителство, средствата за работа на јавните обвинителства се обезбедуваат во Буџетот на Република Северна Македонија, во делот издвоен за буџетскиот корисник - Јавно обвинителство на Република Северна Македонија.

Основните јавни обвинителства, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и Вишите јавни обвинителства се финансираат преку Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

Буџетските плански проекции за потреби од средства, Јавното обвинителство на Република Северна Македонија ги изразува како единствена буџетска пресметка, изработена врз основа на пресметките доставени од Основните јавни обвинителства, Основното јавнообвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Вишите јавни обвинителства и планските проекции на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија. Единствената буџетска пресметка која се однесува на сите единки корисници - јавните обвинителства и Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, како и образложението за висината и намената на бараните износи, Јавното обвинителство на Република Северна Македонија ги доставува до Министерството за финансии.

Иако буџетот се проектира согласно потребите на секое јавно обвинителство - единка корисник, поодделно, меѓу кои единки корисници се вбројува и Советот на јавните обвинители, континуирано се јавува несогласување помеѓу проекциите и одобрените наменски средства.

Почнувајќи од 2014 год. одобрените буџетски средства и покрај искористувањето на сите законски механизми, односно прераспределби во рамките на одобрениот буџет за соодветните години за Јавното обвинителство, не ги задоволува потребите, со што се доведува во прашање вршењето на функцијата на јавното обвинителство утврдена со Уставот и законите.

Тука особено треба да се нагласи зголемената потреба од наменски средства која произлегува од преминувањето на истрагата во надлежност на јавниот обвинител, а пред се во смисла на потребни средства за преземени дејства во врска со истрагата, односно средства потребни за алиментирање на трошоците сторени во кривичната постапка, а кои се обезбедуваат во рамки на расходната категорија 42 - стоки и услуги, расходна ставка 425 - договорни услуги. Во прилог на наведеното говори и фактот дека по истекот на секоја година и покрај максималните напори на Секторот за финансиски прашања со цел подмирување на долговите по овој основ кај, јавните обвинителства се јавуваат преземени, а неисплатени обврски во вкупен износ од околу 45.000.000,00 денари., а кој износ не може да се обезбеди во тековната година.

Ова е поради фактот што на годишно ниво за алиментирање на трошоците сторени во кривичната постапка се потребни околу 150.000.000 ден., кои се наведени во Буџетските барања, по објавата на Буџетот се одобрува само една третина од овие средства, односно околу 50.000.000 ден. По пат на пренамени Секторот за финансиски прашања при Јавното обвинителство на Република Северна Македонија успева да обезбеди нешто помалку од половина од потребниот износ, односно околу 70.000.000 ден., но доколку се погледне вкупниот одобрен буџет на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија е евидентно дека остатокот од потребните средства е невозможно да се обезбеди. Доколку на ова се додаде и фактот дека секоја наредна година овој недостаток на средства се зголемува поради долгот од претходната година поради горенаведеното е повеќе од очигледно дека се доведува во прашање вршењето на функцијата на јавното обвинителство утврдена со Уставот и законите.

Превземањето на истрагата во надлежност на Јавното обвинителство, односно превземањето на дејства во врска со истрагата, најнедвосмислено директно се рефлектира и на останатите сегменти од работењето на Јавното обвинителство предизвикувајќи зголемување на потребите од средства и нужноста за одржување на континуитет во нивното обезбедување, а во поглед на :

- зајакнување на кадровските капацитети, како во поглед на потребата од зголемување на бројот и избор на нови јавни обвинители и потребата од нови вработувања, така и од аспект

на континуирани обуки на јавните обвинители и јавнообвинителските службеници;

- материјалните средства за тековно работење, односно стоки и услуги;
- обезбедување на адекватен простор за сместување на јавните обвинителства;
- соодветно опремување на јавните обвинителства со потребниот мебел; информатичка опрема и инфраструктура; софтверски решенија; возен парк кој одговара на потребите на јавното обвинителство со што ќе се овозможи непречено вршење на јавнообвинителската дејност како од функционален, така и од безбедносен аспект.

Имајќи ја во вид обврската и залошбата за соодветно сместување и опремување на јавните обвинителства, фактот дека Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Вишото јавно обвинителство Скопје и Основното јавно обвинителство Скопје се сместени во објект на Кеј Димитар Влахов Скопје на 10 ката во вкупна површина од околу 11.000 м², кој располага со вградена опрема и инсталации за кои гарантниот рок истече во минатата 2015 година и со дополнително набавен мебел и опрема, како и должноста на органите да стопанисуваат со објектите во кои се сместени како добри домаќини и да се грижат за континуирано одржување на истите, кај јавното обвинителство се јавува дополнителна потреба од наменски средства за:

- тековно одржување на градежните објекти, вградената и останата опрема, инсталациите и возниот парк;
- осигурување на недвижности, опрема и возила;
- комунални услуги;
- реконструкција на градежни објекти.

Како поткрепа на напред наведеното, во продолжение на овој дел од анализата следуваат следните споредбени податоци во врска со буџетот за буџетскиот корисник Јавно обвинителство на Република Северна Македонија за 2017 и 2018 година

		<u>Вкупно одобрен буџет за 2017 за 20+2А+30</u>	<u>Вкупно одобрен буџет по ребаланс за 2017 за 20+2А+30</u>	<u>Вкупно плански проекции за 2018 за 20+2А+30</u>	<u>Одобрен буџет за 2018 за 20+2А+30</u>	<u>Разлика помеѓу одобрен буџет и плански проекции за 2018 за 20+2А+30</u>
КОНТО	ОПИС	-	-	-	-	-
1	2	3	4	5	6	7
401	Основни плати	<u>275.011.000</u>	<u>260.833.000</u>	<u>370.033.000</u>	<u>254.423.000</u>	<u>-115.610.000</u>
402	Придонеси	<u>102.093.000</u>	<u>105.933.000</u>	<u>137.790.000</u>	<u>95.447.000</u>	<u>-42.343.000</u>
404	Надоместоци	<u>4.051.000</u>	<u>3.326.000</u>	<u>4.000.000</u>	<u>2.302.000</u>	<u>-1.698.000</u>
40	ВКУПНО	<u>381.155.000</u>	<u>370.092.000</u>	<u>511.823.000</u>	<u>352.172.000</u>	<u>-159.651.000</u>
420	Патни и дневни расходи	<u>818.000</u>	<u>600.000</u>	<u>1.288.000</u>	<u>482.000</u>	<u>-806.000</u>
421	Комуналии, комуникација,	<u>29.589.000</u>	<u>19.028.185</u>	<u>31.821.000</u>	<u>19.958.000</u>	<u>-11.863.000</u>
423	Материјали и ситен инвентар	<u>9.007.000</u>	<u>7.365.000</u>	<u>8.442.000</u>	<u>3.173.000</u>	<u>-5.269.000</u>

424	Попр. и тек. одржување	<u>10.110.000</u>	<u>4.105.000</u>	<u>13.576.000</u>	<u>9.251.000</u>	<u>-4.325.000</u>
425	Договорни услуги	<u>32.387.000</u>	<u>42.202.294</u>	<u>150.600.000</u>	<u>42.492.000</u>	<u>-108.108.000</u>
426	Тековни расходи	<u>2.617.000</u>	<u>2.811.033</u>	<u>3.120.000</u>	<u>1.644.000</u>	<u>-1.476.000</u>
42	ВКУПНО	<u>84.528.000</u>	<u>76.111.512</u>	<u>208.847.000</u>	<u>77.000.000</u>	<u>-131.847.000</u>
464	Други разни трансфери	<u>1.004.000</u>	<u>2.345.243</u>	<u>4.090.000</u>	<u>4.000.000</u>	<u>-90.000</u>
465	Исплата по судски решенија	<u>0</u>	<u>3.055.182</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
46	ВКУПНО	<u>1.004.000</u>	<u>5.400.425</u>	<u>4.090.000</u>	<u>4.000.000</u>	<u>-90.000</u>
480	Купување на опрема	<u>3.940.000</u>	<u>307.706</u>	<u>5.090.000</u>	<u>2.500.000</u>	<u>-2.590.000</u>
481	Градежни објекти	<u>15.000.000</u>	<u>9.864.357</u>	<u>15.000.000</u>	<u>13.900.000</u>	<u>-1.100.000</u>
483	Купување на мебел	<u>3.600.000</u>	<u>0</u>	<u>4.000.000</u>	<u>2.000.000</u>	<u>-2.000.000</u>
485	Вложувања во нефинансиски средства	<u>500.000</u>	<u>0</u>	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	<u>0</u>
486	Купување на возила-	<u>3.500.000</u>	<u>0</u>	<u>3.500.000</u>	<u>0</u>	<u>-3.500.000</u>
48	ВКУПНО	<u>26.540.000</u>	<u>10.172.063</u>	<u>27.890.000</u>	<u>18.700.000</u>	<u>-9.190.000</u>
КЛАСА 4	ВКУПНО	<u>493.227.000</u>	<u>461.776.000</u>	<u>752.650.000</u>	<u>451.872.000</u>	<u>-300.778.000</u>

Видно од напред наведените податоци, кај буџетот на Јавното обвинителство за 2018 година, се забележува намалување на одобрените износи на наменски средства во однос на истите за 2017 година, како и еномна разлика помеѓу бараните и одобрените средства за 2018 година

Последното се однесува на средствата во рамките на сите расходни категории, а како последица на реалните потреби за непречено вршење на јавнообвинителската функција согласно закон.

Важно е да се напомене дека процентот на реализација е максимален, односно се искористуваат сите одобрени средства што може да се види од следната табела:

		Вкупно одобрен буџет за 2018 за 20+2А+30	Вкупно одобрен буџет по ребаланс за 2018 за 20+2А+30	Вкупно реализирано до 31.12.2018 за 20+2А+30	% на реализација за 20+2А+30	% на реализација по ребаланс за 20+2А+30
КОНТО	ОПИС					
1	2	6	7	11	15	16
401	Основни плати	254.423.000	256.443.000	256.275.416	101	100
402	Придонеси	95.447.000	95.042.000	94.657.577	99	100

404	Надоместоци	2.302.000	3.881.000	3.364.886	146	87
40	ВКУПНО	352.172.000	507.975.000	354.297.879	101	70
420	Патни и дневни расходи	482.000	482.000	520.477	108	108
421	Комуналии, комуникација,	19.958.000	21.652.000	22.582.062	113	104
423	Материјали и ситен инвентар	3.173.000	2.944.000	2.828.220	89	96
424	Попр. и тек. одржување	9.251.000	7.841.000	7.686.827	83	98
425	Договорни услуги	42.492.000	68.605.000	70.044.313	165	102
426	Тековни расходи	1.644.000	1.168.000	1.063.117	65	91
42	ВКУПНО	77.000.000	125.476.000	104.725.016	136	83
464	Други разни трансфери	4.000.000	47.951.000	16.360.552	409	34
465	Исплата по судски решенија	0	8.582.000	14.000.985	0	163
46	ВКУПНО	4.000.000	4.000.000	30.361.537	759	759
480	Купување на опрема	2.500.000	5.000.000	4.699	0	0
481	Градежни објекти	13.900.000	15.268.000	14.834.205	107	97
483	Купување на мебел	2.000.000	0	0	0	0
485	Вложувања во нефинансиски средства	300.000	300.000	299.984	100	100
486	Купување на возила-	0	0	0	0	0
48	ВКУПНО	18.700.000	20.568.000	15.138.888	81	74
КЛАСА 4	ВКУПНО	451.872.000	674.851.000	504.523.320	112	75

Реализацијата е 112 % од првично одобриениот буџет за 2018 година, од страна на Секторот за финансиски прашања при Јавното обвинителство се дообезбедувани средства по пат на пренамени.

Во однос на донесениот Ребаланс на буџетот, кој беше објавен на 14.11.2018 год., овој процент се намалува на 75%, но тоа е поради дообезбедувањето на средства за исплата по судски решенија за кои поради времето на донесување на Ребалансот, не се реализираа сите исплати по судски решенија.

Спроведени постапки и реализирани договори за јавни набавки

Во однос на искористувањето на одобрените буџетски средства, покрај спроведените постапки и реализација на договори за јавни набавки на стоки и услуги наменети за тековното работење за кои средствата се обезбедени од расходната категорија 42 - стоки и услуги и тоа за: набавка на авиобилети за службени патувања во странство; набавка на услуги за сместување; горива и масла за службени ПМВ; канцелариски материјали и тонери и др. АОП материјали; материјали за одржување на хигиената; поправка на службени ПМВ;

набавка на папки, пликови, уписници и статистички извештаи; одржување на вградени системи во објектот Петре Пирузе, во кој се сместени Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Вишо јавно обвинителство Скопје и Основно јавно обвинителство Скопје, и тоа - лифтови, систем за ладење/греење, машинска сала, аудио-визуелни системи; набавка на филтри за клима комори;

Во извештајната 2018 година финансиска импликација имаат следниве склучени договори по спроведени постапки за јавни набавки:

Реде н бр ој	Комитент	Наш А бр Дог.	Опис на Договор	Датум на склучување	Датум на важност	Износ на договорот	Исплатени средства во денари во извештајната година	Вкупна Реализација	Остаток по договор	% на реализација во 2018
1	МАКПЕТРОЛ АД - Скопје	05-946/5	набавка на горива за службени патнички возила	22.12.15	04.01.18	500.000 ден.	21.495 ден.	394.797 ден.	105.203 ден.	79
2	Македонски Телеком АД - Скопје	05-1095	користење на дигитални сертификати	28.01.16	28.01.19	9.824 ден.	3.398 ден.	8.690 ден.	1.134 ден.	88
3	оне.ВИП ДОО Скопје	05-789/12	јавна набавка за телекомуникациски услуги	10.02.16	10.02.18	9.000.000 ден.	984.702 ден.	5.368.920 ден.	3.631.080 ден.	60
4	АПОЛО - Ратко ДООЕЛ Скопје	05-44/16	набавка на тонери и кертриџи	14.03.16	14.03.17	982.631 ден.	30.964 ден.	982.631 ден.	0 ден.	100
5	ЕОС КОНСАЛТИНГ Рим Италија	05-239/15	јавна набавка реконструкција и адаптација на дел од употребна градба	18.04.16	неопределено	497.252 ден.	229.780 ден.	365.050 ден.	132.202 ден.	73
6	БАУЕР БГ ДОО Скопје	05-1011/8	јавна набавка за изведување на градежни работи за реконструкција	29.07.16	неопределено	34.373.395 ден.	21.628.033 ден.	32.514.803 ден.	1.858.592 ден.	95
7	ЕЦОТИП Андреевски ИЛ	05-1009/10	набавка на филтри за клима комори	28.12.16	28.12.17	245.251 ден.	183.420 ден.	244.737 ден.	514 ден.	100
8	АД Македонска пошта	05-813/8	Поштенски услуги	05.01.18	05.01.19	3.000.000 ден.	3.000.000 ден.	3.000.000 ден.	0 ден.	100
9	ЕУРОЛИНГВА ДООЕЛ увоз-извост Скопје, Баџар Даљипи, МОМЕНТ - МАЛ ДООЕЛ увоз-извост Скопје	05-117/5	преведувачки услуги на англиски и српски јазик, преведувачки услуги на албански јазик, преведувачки услуги на турски, бугарски, руски и словенски јазик	01.03.17	01.03.18	300.000 ден.	1.180 ден.	97.216 ден.	202.784 ден.	32
10	ДАУТИ КОМЕРЦ увоз - извост Сарај-Скопје	05-324/4	Набавка на хигиенски средства за чистење	18.04.17	18.04.18	165.106 ден.	9.465 ден.	139.551 ден.	25.555 ден.	85
11	АВЦ ГРУП ДОО Скопје	123/8	Поправка, сервисирање и одржување на аудиовизуелна опрема	26.04.17	26.04.18	149.860 ден.	149.860 ден.	149.860 ден.	0 ден.	100
12	ЕНЕРГИЈА ДОО Скопје	123/6	Поправка, сервисирање и одржување на аудиовизуелна опрема	26.04.17	26.04.18	250.000 ден.	62.500 ден.	250.000 ден.	0 ден.	100
13	КОНТАКТ 2000 СЕРВИС ДОО	123/7	Поправка, сервисирање и одржување на опрема во машинска сала	26.04.17	26.04.18	660.800 ден.	-31.978 ден.	660.800 ден.	0 ден.	100
14	АТЛАНТИС ДООЕЛ - Струмица	05-462/6	набавка на авиобилети	29.05.17	29.05.18	300.000 ден.	41.658 ден.	72.577 ден.	227.423 ден.	24

15	Авто сервис РАДЕ Дооел	05-108/4	јавна набавка за поправка и одржување на пмв возила на територија на град Скопје	21.06.17	21.06.18	1.250.000 ден.	395.974 ден.	1.104.228 ден.	145.772 ден.	88
16	ДКЛ ЛИФТОВИ И ЕСКАЛАТОРИ ДООЕЛ Скопје	05-494/4	јавна набавка за одржување на лифтовите во зградата на ЈОРМ	30.06.17	30.06.18	205.320 ден.	113.634 ден.	199.184 ден.	6.136 ден.	97
17	СЕМАКС-ГЕНЕРАТОРИ ДОО СКОПЈЕ	05-494/5	јавна набавка за одржување на ел.дизел агрегат на ЈОРМ	03.07.17	03.07.18	100.000 ден.	45.489 ден.	82.305 ден.	17.695 ден.	82
18	ТД ТЕКОМ ДООЕЛ СКОПЈЕ	05-494/6	јавна набавка за одржување на Ирсистеми телефонија во зградата на ЈОРМ	03.07.17	03.07.18	199.656 ден.	133.104 ден.	199.656 ден.	0 ден.	100
19	ТОЗ-МК Скопје	05-527/5	јавна набавка на стоки - Канцелариски материјали	03.07.17	03.07.18	1.398.407 ден.	100.913 ден.	1.186.603 ден.	211.804 ден.	85
20	Халкион развоен Тим Доо	05-635/5	превентивно и адаптивно одржување на апликативен софтвер В office за материјално финансиско работење	25.07.17	25.07.18	450.000 ден.	210.774 ден.	399.774 ден.	50.226 ден.	89
21	САГА МК ДООЕЛ	05-236	одржување на хардвер и софтвер Case Management System	20.09.17	20.09.18	5.923.600 ден.	4.442.700 ден.	5.923.600 ден.	0 ден.	100
22	МП компјутери	05-28/9	јавна набавка на стоки - тонери за печатари и др. Уреди	03.11.17	03.11.18	6.501 ден.	6.501 ден.	6.501 ден.	0 ден.	100
23	ДТУ Аполо - Ратко ДООЕЛ	05-28/10	јавна набавка на стоки - тонери за печатари и др. Уреди	07.11.17	07.11.18	752.840 ден.	646.195 ден.	646.195 ден.	106.645 ден.	86
24	АД ОСИГУРИТЕЛН А ПОЛИСА Скопје	05-828/4	јавна набавка за задолжително осигурување на патнички моторни возила	09.11.17	09.11.18	24.032 ден.	18.962 ден.	23.312 ден.	720 ден.	97
25	АМ - ЦЕРТ ДООЕЛ Скопје	05-828/5	технички преглед за регистрација на патнички моторни возила	10.11.17	10.11.18	13.706 ден.	10.951 ден.	13.706 ден.	0 ден.	100
26	Светлост Графика ДОО	05-716/6	јавна набавка на стоки за печатени папки, пливови, табаци, уписници и листови за статистички прегледи	30.11.17	30.01.18	995.242 ден.	995.242 ден.	995.242 ден.	0 ден.	100
27	Лукоил Македонија Дооел	05-908/5	набавка на горива за службени патнички возила	22.12.17	22.12.19	500.000 ден.	242.581 ден.	242.581 ден.	257.419 ден.	49
28	Македонски Телеком АД - Скопје		користење на услугата Дигитален сертификат за Јб.Ј.	26.01.18	26.01.22	3.378 ден.	2.889 ден.	2.889 ден.	489 ден.	86
29	ЈП Службен весник на РМ п.о. Скопје	03-138/1	годишна претплата и дистрибуција на службено гласило(29)	29.01.18	31.12.18	319.900 ден.	319.900 ден.	319.900 ден.	0 ден.	100
30	АГЕНС ДОО экспорт-импорт Скопје	05-375/7	јавна набавка на репрезентативен материјал - пригодни подароци и пенкала(ракотворби од месинг)	26.04.18	26.04.19	21.346 ден.	8.823 ден.	8.823 ден.	12.523 ден.	41
31	ДИЈАГ ДОО Скопје	05-375/8	јавна набавка на репрезентативен материјал -	26.04.18	26.04.19	79.562 ден.	65.313 ден.	65.313 ден.	14.249 ден.	82

			пригодни подароци и пенкала(пенкала, метални значки и бецови)							
32	Македонски Телеком АД - Скопје	05-305/4	јавна набавка - Анти вирус програма за заштита на сервери	07.05.18	до финансиско изцрпување	299.985 ден.	299.984 ден.	299.984 ден.	1 ден.	100
33	ЛИБРА 96 ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	05-440/8	јавна набавка на стоки - пијалаци и засладувачи	17.05.18	17.05.19	154.440 ден.	27.658 ден.	27.658 ден.	126.782 ден.	18
34	оне.ВИП ДОО Скопје	05-986/10	јавна набавка за телекомуникациски услуги	28.05.18	28.05.20	9.000.000 ден.	1.881.483 ден.	1.881.483 ден.	7.118.517 ден.	21
35	ДТУ Стар Гроуп - АЦ довел	05-1105/4	Набавка на хигиенски средства за чистење	28.05.18	28.05.19	285.473 ден.	148.517 ден.	148.517 ден.	136.956 ден.	52
36	АД Македонска пошта	05-580/6	јавна набавка на поштенски услуги-прием, сортирање, пренос и достава на писмоносни поштенски пратки	20.08.18	20.08.19	4.900.000 ден.	1.836.511 ден.	1.836.511 ден.	3.063.489 ден.	37
37	Халкион развоен Тим Доо	05-720/6	превентивно и адаптивно одржување на апликативен софтвер В office за материјално финансиско работење	30.08.18	30.08.19	450.000 ден.	81.000 ден.	81.000 ден.	369.000 ден.	18
38	Македонски Телеком АД - Скопје	05-774/2	користење на услугата Дигитален сертификат за Ф.Е; Бо.Л.;Вл.Г.;Ба.Б.	10.09.18	10.09.20	14.991 ден.	11.594 ден.	11.594 ден.	3.397 ден.	77
39	ЕВН - Скопје	05-1011/14	снабдување на електрична енергија	09.10.18	неопределено	1.421.876 ден.	1.421.876 ден.	1.421.876 ден.	0 ден.	100

XII. КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА

XII.1 Кадровска состојба

Човечкиот потенцијал е од голема важност за остварување на основните и стратешките цели. Нивното планирање е клуч за успешно остварување на целите на секоја институција.

Од овој аспект, во претходните поглавја од извештајот го споменаваме проблемот со недостатокот на човечки ресурси, како од аспект на бројот на јавни обвинители, така и на јавнообвинителската служба, кои податоци подетално ќе ги обработиме во понатамошниот аспект.

XII.1.1 Јавни обвинители

Согласно Одлуката за определување на бројот на јавни обвинители на јавните обвинителства и јавните обвинители во јавните обвинителства, донесена од страна на Советот на јавни обвинители, предвидениот број на јавни обвинители изнесува вкупно 251. Пополнети се вкупно 172, а треба да се пополнат и непотполнетите 47 места на јавни обвинители.

Состојбата со пополнетите и непотполнетите јавно обвинителски места согласно одлуката е следна:

Обвинителство	Предвидени ЈО	Пополнети ЈО во кои се засметани и оние на кои функцијата им мирува	Непотполнети ЈО
Јавно обвинителство на Република Северна Македонија	15	11 во мирување 2	4
<i>Виши јавни обвинителства</i>			
ВЈО Скопје	17	15 во мирување 2	2
ВЈО Битола	8	6	2
ВЈО Штип	6	5 во мирување 1	1
ВЈО Гостивар	8	7 во мирување 1	1
ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција Скопје	13	10*	3
<i>Јавни обвинителства со проширена надлежност</i>			
ОЈО Скопје	62	61 во мирување 14	1
ОЈО Велес	9	6	3
ОЈО Куманово	14	11 во мирување 2	3
ОЈО Битола	9	7 во мирување 1	2
ОЈО Прилеп	8	6	2
ОЈО Охрид	8	8 во мирување 1	0
ОЈО Струга	5	4	1
ОЈО Штип	6	5 во мирување 1	1
ОЈО Струмица	9	9	0
ОЈО Кочани	6	5	1
ОЈО Тетово	10	5	5
ОЈО Гостивар	9	5 во мирување 1	4
<i>Јавни обвинителства со основна надлежност</i>			
ОЈО Кавадарци	5	4	1
ОЈО Гевгелија	4	3 во мирување 1	1
ОЈО Крива Паланка	3	0	3
ОЈО Ресен	2	2	0

ОЈО Делчево	2	1	1
ОЈО Берово	2	1	1
ОЈО Радовиш	2	2 во мирување 1	0
ОЈО Свети Николе	2	1	1
ОЈО Кичево	5	2	3
ОЈО Дебар	2	2	0
ВКУПНО	251	204	47

* Бројката се однесува на обвинители кои се упатени во ОЈО ГОКК од други јавни обвинителства

Во извештајната година Советот, распиша и објави 3 огласи. Од вие огласи избрани се 25 јавни обвинители и тоа, виш јавен обвинител на ВЈО Штип, виш јавен обвинител на ВЈО Гостивар, виш јавен обвинител на ВЈО Скопје, основен јавен обвинител на ОЈО Скопје, основен јавен обвинител на ОЈО Битола, основен јавен обвинител на ОЈО Велес, основен јавен обвинител на ОЈО Куманово, основен јавен обвинител на ОЈО Охрид, основен јавен обвинител на ОЈО Дебар, основен јавен обвинител на ОЈО Кичево, основен јавен обвинител на ОЈО Кочани, основен јавен обвинител на ОЈО Гостивар, основен јавен обвинител на ОЈО Ресен, основен јавен обвинител на ОЈО ГОКК, основен јавен обвинител на ОЈО Кавадарци, 1 времено уптен во ОЈО Струга, 10 во ОЈО ГОКК.

Во 2018 година, Советот разреши 8 јавни обвинители заради исполнување на условите за старосна пензија.

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија во својата анализа на капацитетите на јавното обвинителство, имајќи го предвид стапување во сила на Законот за кривична постапка и улога на јавниот обвинител во кривична постапка, со кои се предвидува проширување на надлежностите на јавниот обвинител во постапката, утврди дека е потребно зајакнување на капацитетите на јавните обвинителства со јавни обвинители, јавнообвинителска стручна служба и технички персонал.

Од анализата на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија се утврдува дека е потребно зголемување на бројот на јавните обвинители на 274 јавни обвинители распоредени по јавните обвинителства според следниов табеларен приказ:

Обвинителство	Потребен број јавни обвинители	Зголемување од
Јавно обвинителство на Република Северна Македонија	15	/
Виши јавни обвинителства		
ВЈО Скопје	19	2
ВЈО Битола	9	1
ВЈО Штип	6	1
ВЈО Гостивар	7	1
ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција Скопје	17	4

Јавни обвинителства со проширена надлежност

ОЈО Скопје	71	9
ОЈО Велес	10	1
ОЈО Куманово	14	3
ОЈО Битола	12	3
ОЈО Прилеп	10	2
ОЈО Охрид	8	/
ОЈО Струга	5	/
ОЈО Штип	7	1
ОЈО Струмица	10	1
ОЈО Кочани	6	/
ОЈО Тетово	10	/
ОЈО Гостивар	9	/

Јавни обвинителства со основна надлежност

ОЈО Кавадарци	5	/
ОЈО Гевгелија	5	1
ОЈО Крива Паланка	2	/
ОЈО Ресен	2	/
ОЈО Делчево	2	/
ОЈО Берово	2	/
ОЈО Радовиш	2	/
ОЈО Свети Николе	2	/
ОЈО Кичево	5	1
ОЈО Дебар	2	/
ВКУПНО	274	31

ХП.1.2 Јавнообвинителска стручна служба

Уредувањето на правата, должностите и одговорностите на лицата вработени во јавните обвинителства за вршење на стручни работи, како и дефинирањето на нивниот статус, ја наметна потребата од донесување на закон кој поблиску ќе го регулира конкретното прашање. Од овие причини, во текот на 2015 година беше донесен посебен Закон за јавнообвинителска служба (Службен весник на Република Македонија бр.62/2015).

Со Законот за јавнообвинителска служба се заменуваат постоечките одредби од Законот за јавното обвинителство (Службен весник на Република Македонија бр.150/2007, 11/2008) во Оддел 7 (чл. 76- чл.87), кои се однесуваат на вработените во јавните обвинителства, проширувајќи го кругот на јавнообвинителските службеници и менувајќи го нивниот статус на државни службеници.

Иако, со законот требаше да се надмине повеќегодишниот проблем за уредување на спецификите на одредена група на вработени во јавните обвинителства - јавнообвинителски службеници, тоа не се случи.

Иако, донесениот закон не ја отсликува правилно позицијата на сите вработени, по стапување на сила на Законот за јавнообвинителска служба, донесен е Правилник за внатрешна организација и систематизација на работните места во јавното обвинителство, со кој врз донесена претходна Методологија за видот и бројот на вработените, практично се имплементираа одредбите од законот. Бројот на работните места во јавното обвинителство согласно Правилникот е утврден на 1.129, од кои 198 се раководни јавнообвинителски службеници, 24 се јавнообвинителски советници, 34 се виши јавнообвинителски советници, 66 се виши стручни јавнообвинителски службеници, 91 стручни јавнообвинителски соработници, 5 соработници во истражен центар и 55 помлади јавнообвинителски

соработници, кои спаѓаат во таканаречената група на јавнообвинителски помошници.

Во состав на јавнообвинителската служба е и другата администрација, која извршува административни, технички, извршни, статистичко - аналитички, материјално-финансиски, информатички и други работи согласно со закон, чија бројка е утврдена на 33 советници, 40 соработници и 9 помлади соработници.

Во Правилникот се утврдени и лица кои извршуваат помошно-стручни работи и тоа 258 самостојни референти, 33 виши референти, 109 референти и 80 помлади референти, како и вработени кои вршат помошно технички работи и тоа следните профили: Одржувач на електро инсталации/електро инженер 1, Одржувач на машински инсталации/машински инженер 1, Работник за одржување на објекти и опрема 2, Возачи 30, Хигиеничари 40, Курири 11 и извршители за други работи и задачи.

Иако, во текот на 2018 година се вработени 32 службеници на определено време по пат на јавен оглас, кои најголем дел се од редот на предвидените работни места за стручни работи, пополнетоста генерално на сите профили на службата е сеуште на многу ниско ниво, односно пополнети се само 356 работни места, од вкупно предвидените 1.129.

За илустрација од предвидени 197 раководни јавнообвинителски службеници пополнети се само 11.

Вака високо изразена разлика во поглед на предвидените и пополнетите работни места постои и кај сите други видови работни места, а најмногу е изразено кај работните места на јавнообвинителски соработници, со што се доведува во прашање и успешноста на извршувањето на јавнообвинителската функција. Неповолниот однос во поглед на предвидените и пополнетите работни места исто така силно е изразен и во поглед на стручно-административните јавнообвинителски службеници и вработените кои вршат помошно-стручни работи.

Непополнетоста на предвидените работни места согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места во јавното обвинителство крајно негативно се одразува во поглед на секојдневното работење на јавното обвинителство, поради што е неопходно овие непополнети работни места да бидат пополнети.

Од вкупно предвидените 358 работни места на самостоен јавнообвинителски советник за казнено право, раководител на сектор за стручна јавнообвинителска служба, раководител на казнено правно одделение, јавнообвинителски советници, виши јавнообвинителски советници, виши стручни јавнообвинителски соработник, стручни јавнообвинителски соработници и помлади јавнообвинителски соработници - јавнообвинителски помошници, пополнети се само 120 работни места, што значи дека процентуално е пополнето само 33,51%.

Анализираните податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места на работно место јавнообвинителски помошник на ниво на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, ОЈО Скопје, ОЈО ГОКК и вишите јавни обвинителства. Така во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, од предвидените 22 јавнообвинителски помошници, се потполнети 11, од кои 1 е раководен јавнообвинителски помошник. Во ОЈО Скопје е најизразена непотполнетоста, бидејќи од предвидените 84, пополнети се само 26 работни места од редот на јавнообвинителските помошници, од кои се 2 раководни јавнообвинителски помошници. Во ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција се планирани 23 јавнообвинителски помошници, од кои се потполнети само 10, од кои 2 раководни јавнообвинителски помошници. Во Вишото јавно обвинителство Скопје се

планирани 17 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 5. Во останатите виши јавни обвинителства состојбата е следна: во Вишо јавно обвинителство Битола се планирани 11 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 1 работни места; во Вишо јавно обвинителство Гостивар се планирани 12 јавнообвинителски помошници, а се потполнети 2 работни места; во Вишо јавно обвинителство Штип се планирани 10 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 2 работни места. Што значи дека на ниво на вишите јавни обвинителства се планирани 50 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 14 работни места. Во останатите основни јавни обвинителства се предвидени 202 јавнообвинителски помошници, а се потполнети 63 јавнообвинителски помошници, од кои 1 е раководен.

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на јавнообвинителските помошници во јавните обвинителства е прикажана на следнава табела:

	Основни јавни обвинителства	Виши јавни обвинителства	ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија
Предвидени места	286	50	23	22
Пополнети места	89	14	10	11

Со донесување на Законот за јавнообвинителска служба, се предвиде работно место секретар во јавното обвинителство, меѓутоа од планираните 14 работни места не е потполнето ниту едно работно место.

Со јавнообвинителската служба раководи Генералниот секретар во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија.

И во поглед на пополнетоста и застапеноста на работни места на административни службеници стои истата констатација дека најголемиот број од овие работни места не се пополнети во повеќето јавни обвинителства.

Забележителен е проблемот од недостиг на администрација, бидејќи еден вработен истовремено работи задачи и на уписничар, сметководител, записничар и доставувач. Ова од друга страна носи со себе голем број на ризици во однос на ефективното и ефикасното извршување на работните задачи.

Анализираните податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места на работно место записничар, уписничар и сметководител, на ниво на јавното обвинителство. Имено, во Јавно обвинителство на Република Северна Македонија од предвидените 77 административни јавнообвинителски службеници се вработени 15, а од планираните 32 стручно-административни се вработени 18. Во ОЈО Скопје од предвидените 11 административни работници е вработено само 1 лице, а од планираните 79 стручно-административни се вработени 47 лица. Во ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција се планирани 10 административни службеници, од кои се потполнети 2, а од планираните 25 стручно-административни се вработени 15. Во Вишото јавно обвинителство Скопје се планирани 6 административни службеници, кои е вработено 1 лице, а од планираните 26 стручно-административни се вработени 15. Во останатите виши јавни

обвинителства состојбата е следна: во Вишо јавно обвинителство Битола се планирани 7 административни службеници, кои се потполнети 3, а од планираните 14 стручно-административни се вработени 3; во Вишо јавно обвинителство Гостивар се планирани 7 административни службеници, а се потполнети 2 работни места, а од планираните 15 стручно-административни се вработени само 6 лица; во Вишо јавно обвинителство Штип се планирани 6 административни службеници, кои е потполнето 1, додека од планираните 12 стручно-административни се вработени само 4 лица. Што значи дека на ниво на вишите јавни обвинителства се планирани 26 административни службеници, а се вработени 7 лица, додека од планираните 67 стручно-административни службеници се вработени 28 лица. Во останатите основни јавни обвинителства се предвидени 59 административни јавнообвинителски службеници, а се потполнети 6 работни места. Додека од редот на стручно- административните службеници се планирани 276 работни места, а се потполнети 80.

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на административниот персонал во јавните обвинителства е прикажана на следнава табела:

	Основни јавни обвинителства	Виши јавни обвинителства	ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија
Предвидени места	70	26	10	77
Пополнети места	7	7	2	15

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на стручно-административниот персонал во јавните обвинителства е прикажана на следнава табела:

	Основни јавни обвинителства	Виши јавни обвинителства	ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција	Јавно обвинителство на Република Северна Македонија
Предвидени места	355	67	25	32
Пополнети места	127	28	15	18

Во врска со состојбата со човечки ресурси во оваа група, постои недостаток, а истовремено и неопходност од лица од областа на информатичката технологија и тоа во сите обвинителства. Особено што, јавното обвинителство преку ИПА фондовите има добиено електронски систем за водење и менаџирање со предметите чија имплементација започна во 2015 година, а целосно се имплементираше заклучно со мај 2016 година. Овој процес се отежнат имајќи го фактот дека во јавното обвинителство, и тоа во сите 28 единици се вработени само 4 информатичари. Успешноста на овој систем ни оддалеку не може да се очекува доколку итно не се подобрат човечките ресурси од овој тип на вработени.

Тука, посебно треба да се нагласи потребата од редовно обучување и доедуцирање на постоечките човечки ресурси во оваа област.

XII.2 Просторни капацитети

Од особена важност и значење за успешно работење на јавните обвинителства е и состојбата со моменталните просторни капацитети на јавните обвинителства. Ова особено во насока на воведување на новите институти кои се предвидени новиот ЗКП и преминувањето на истрагата во надлежност на јавното обвинителство кои неопходно ја наметнуваат потребата од соодветен простор.

И во текот на извештајната година не дојде до подобрување на просторните капацитети на јавните обвинителства, ниту пак дојде до разрешница за просторот кој не е во сопственост на јавните обвинителства. Имено, во изминатите извештаи, јавното обвинителство ја потенцираше потребата од подобрување на просторните состојби во кои се наоѓаат јавните обвинителства, но овој сегмент од работењето драстично го отежна работењето со стапувањето во сила на новиот ЗКП.

Проблемот со просторните капацитети не е само од аспект на недоволен простор, туку од немање сопствен простор. Најголем број од просторните капацитети во кои се сместени јавните обвинителства се наоѓаат во зградите на соодветните основни односно апелациони судови.

Со стапувањето во сила на новиот ЗКП и потребата од блиска и координирана работа на јавните обвинители со припадниците на правосудната полиција, се наметна прашањето на пронаоѓање на трајно решение за просторното сместување на јавното обвинителство во објекти во кои ќе има сместувачки капацитет не само за јавните обвинители и јавнообвинителската служба, туку и на припадниците на правосудната полиција.

Проблемот со просторните капацитети кон крајот на 2013 година се надмина за Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Вишото јавно обвинителство Скопје и Основното јавно обвинителство Скопје со доделувањето на ново изградениот објект на Кејот на реката Вардар зграда „Петре Пирuze“.

Исто така, се очекува надминување на проблемот со просторните капацитети на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, на кое со Одлука на Владата на Република Северна Македонија е доделен простор во стариот објект на Државниот архив на Република Северна Македонија. За реконструкција и адаптација на овој простор Јавното обвинителство на Република Северна Македонија обезбеди финансиски средства во буџетската 2016 и 2017 година.

Со овие два објекти ќе се надмине проблемот со просторните капацитети за јавните обвинителства кои имаат седиште на територијата на град Скопје, од тие причини во текот на 2017 година Јавното обвинителство на Република Северна Македонија имаше активна улога на давање предлози и можни решенија за надминување на проблемот со сместувачките капацитети за јавните обвинителства кои имаат седиште надвор од Скопје, кои ги презентираше на Министерството за правда на Република Северна Македонија, кое согласно законот е одговорно да се грижи за обезбедување просторни и други услови за работа на јавните обвинителства.

Имено, во текот на 2017 година претставници на Јавното обвинителство остварија повеќе состаноци со претставници од Министерството за правда на Република Македонија, на кои беше донесен заклучок преку Владата на Република Македонија да се реши проблемот со сопственоста, а потоа преку координаторот за користење на Фондовите од Европската Унија да се спроведе тендер за првично реконструирање на објектите на некои јавни обвинителства. Со оглед на тоа се отпочна првична постапка за подготвување на

проектна документација за реконструкција на јавните обвинителства преку програмата ИПА 2.

ХП.3 Опрема и материјални услови за работа на јавните обвинителства

Јавното обвинителство на Република Северна Македонија работи на обезбедување на потребната ИТ опрема, друг вид на опрема и подобрување на материјалните услови за работа на јавните обвинителства. За таа цел, во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија е формирано посебно Одделение за јавни набавки, во кое во 2015 година е вработено едно лице, а едно лице јавнообвинителски помошник е делегирано да работи на оваа проблематика. Иако, бројот на вработени во ова одделение ни оддалеку не ги задоволува потребните човечки ресурси, во координација со другите одделенија и сектори, во текот на 2017 година се спроведени повеќе јавни набавки кои подетално беа обработени во Главата - Буџет и јавни набавки.

Во текот на 2015 и 2016 година со буџетски средства набави 300 персонални комјутери и поголем број на принтери и скенери, секој јавен обвинител има добиено нов комјутер и печатар, како и извршена е замена на дотраената ИТ опрема на поголем број на јавнообвинителската служба. Секое јавно обвинителство има свој скенер за електронскиот систем за водење на уписници и дополнително секое јавно обвинителство има скенер за брза достава на списи по електронски пат.

Преку ИПА фондовите дополнително обезбедени се 100 персонални комјутери, како и опрема за просториите за аудио видео снимање на испитувањата, и тоа опрема за три простории во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, опрема за пет простории за Основното јавно обвинителство Скопје и опрема за по една просторија за јавни обвинителства со проширена надлежност Велес, Прилеп, Битола, Штип, Кочани, Струмица, Куманово, Тетово, Струга, Охрид и Гостивар.

Користењето на оваа софистицирана опрема во јавните обвинителства со седиште надвор од Скопје е усложнета поради како што претходно е наведено не доволниот сместувачки капацитет.

Стратешка определба на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија и во наредните години да работи на ова поле, особено во делот на подобрување на јавните обвинителства со возила, бидејќи набавените три теренски возила во 2015 година, кој договор беше финансиски завршен во 2016 година, е прва набавка од овој вид во јавното обвинителство по повеќе од десет години, а пренесувањето на истрагата во надлежност на јавните обвинители дополнително го акцентираше проблемот со возниот парк во јавните обвинителства, односно фактот дека повеќе јавни обвинителства воопшто не располагаат со службени моторно возила или поседуваат возила кои поради нивната дотраеност не се исправни, а вложувањата во нив не се оправдани.

Доколку не се постигне тренд на подобрување на оваа состојба на јавните обвинителства директно ќе се влоши ефективност на работењето на јавните обвинители, од аспект на излегување на лице место заради вршење на увид. Иако во изминатиов период јавните обвинителства значително се подобрија од аспект на опременост со информатичка опрема, меѓутоа недостасува едукација од областа на информатичката технологија, а во некои јавни обвинителства, има јавни обвинители на кои им е неопходна и обука за користење на компјутери.

ХIII. ЗАКЛУЧОК

Споредувајќи ги статистичките податоци за предметното работење на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, вишите јавни обвинителства, основните јавни обвинителства и на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, може да се заклучи дека во извештајната 2018 година во предметите постапувано е ажурно и стручно.

Во изминатата година е постапено против вкупно 31.511 лица кое во споредба со претходната 2017 година кога имало 28.753 лица се забележува разлика од 2.758 лица повеќе или за 8,8%.

Бројот на новоподнесени кривични пријави против 20.259 лица полнолетни лица во текот на 2018 година во однос на претходната 2017 година кога имало вкупно 17.402 пријавени лица значи дека во извештајниот период има зголемување за 2.857 лица или 14%.

Во однос на кривичните дела сторени од деца во текот на 2018 година има 1.152 пријавени деца што во однос на претходната 2017 година кога имало вкупно 1.074 деца, се забележува зголемување за 78 или 6,7%.

Спрема непознати сторители во извештајниот период има пријавени вкупно 10.100 лица додека пак во претходната 2017 година 10.277 лица што подразбира намалување за 177 лица или за 1,7%.

Во текот на извештајната 2018 година основните јавни обвинителства решиле пријави против 17.940 лица или 56,6% а останале во работа кривични пријави против 15.255 или 43,4% , по кои се преземаат дејствија за прибавување на податоци во врска со кривичната пријава.

Донесувањето на пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот во извештајната 2018 година применето е во 137 случаи, така што се забележува намалување за 190 склучена спогодба во однос на 2017 година кога имаше 327 вакви спогодби.

Податоците во извештајот се утврдува дека јавните обвинителства и покрај проблемите со кои се соочуваа во текот на 2018 година, успеаа да го задржат совладувањето на приливот на кривичните пријави. Па така и во оваа извештајна година се решени 56,6% од вкупниот број на пријави. Од вкупниот процент на пријави кои во текот на 2018 година останале во работа кај јавните обвинители и другите државни органи 43,4 %, најголем број на предмети се евидентирани на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар и Вишото јавно обвинителство Скопје.

Во однос на Вишото јавно обвинителство Гостивар анализите го покажуваат следново. Основното јавно обвинителство Гостивар учествува со 55,3 % од вкупното постапување на ова подрачје. Ова Основно јавно обвинителство е со проширена надлежност и ги опфаќа подрачјата на градовите Гостивар, Кичево, Дебар и Македонски Брод. Со оглед на обемот на постапување и територијата која спаѓа под ова основно јавно обвинителство, поразителен е фактот што функцијата јавен обвинител во Основното јавно обвинителство Гостивар во 2018 година ја извршуваа 4 јавни обвинители и основниот јавен обвинител, а од 2017 година е

дополнително намален за едно лице кое ги исполни условите за старосна пензија. Имено, согласно одлуката на Советот на јавните обвинители во Република Македонија во Основното јавно обвинителство Гостивар се предвидени девет јавни обвинители, што значи ова јавно обвинителство функцијата ја извршува со само половина од потребниот број на јавни обвинители. Таа е една од главните причини поради кои поголем дел од вкупниот обем на предмети во 2018 година на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар на крајот од годината останале во работа.

Во однос на Вишото јавно обвинителство Скопје анализите покажуваат дека состојбата е резултат на повеќе фактори. Имено, основните јавни обвинителства од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје во вкупен обем на работа од 33.195 лица учествуваат со 18.409 пријавени лица или 55,4%, од тоа на Основното јавно обвинителство Скопје му припаѓаат кривични пријави против 13.503 лица или 40,6 % од кривичните пријави на целото скопско подрачје. Доколку овие бројки се анализираат во корелација со структурата на криминалитетот по кој постапува Основното јавно обвинителство Скопје, кривични пријави поврзани со сите видови на корупција, освен оние кои што се во надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, даночни затајувања итн., односно во корелација на сложеноста на предметите и фактот дека ова јавно обвинителство во 2018 година својата функција ја извршуваше само со 46 јавни обвинители од вкупно предвидените 62 јавни обвинители, која бројка не е зголемена за 30 % согласно Стратегијата усвоена со започнувањето на примена на новиот Закон за кривична постапка, дава јасен показател за причините поради кои 52 % од кривичните пријави на ова подрачје останале во работа на крајот од годината.

Во поглед на овие кривични пријави, нужно е да се истакне дека исто така во најголем број случаи се работи за пријави поднесени од оштетени физички и правни лица, непоткрепени и без доволно основи на сомненија за да се поведе постапка пред суд, кое пак директно влијае за примена на институтот собирање потребни известувања, било непосредно од јавни обвинители, било преку Министерството за внатрешни работи и други органи.

Квалитетот на работењето на јавното обвинителство се согледува и во поглед на јавнообвинителските одлуки при што од 8.688 обвиненија донесени се осудителни пресуди од страна на судовите во вкупно 7.978 или 90% од случаите, а во оваа бројка не спаѓаат 137 спогодби склучени во истражна постапка, скратена постапка и спогодба по поднесен обвинителен акт.

И покрај перцепцијата во јавноста дека јавното обвинителство многу често ја користи мерката притвор како мерка за обезбедување присуство на лица и за непречено водење на кривичната постапка, податоците покажуваат дека во извештајната 2018 година оваа мерка е применета во 1,5% од случаите или од вкупно 33.195 новопријавени лица мерка притвор е одредена само према 486 лица.

Значајно е да се напомене дека и во 2018 година продолжи примената на институтите од чл.43 и чл.44 од ЗКП и склучувањето предлог спогодби помеѓу јавните обвинители и осомничените. Придобивките од користењето на спогодувањето и примената на одредбите од чл.43 и чл.44 од ЗКП, намалени трошоци за кривична постапка и ефективна и ефикасна кривична постапка со кратко времетраење укажуваат на оправданоста на заложбата на Јавното обвинителство на Република Македонија во иднина се поголем број на предмети да се решаваат на ваков начин.

Од значење за извршување на функцијата определена со законите е побрзо пополнување на упразнетите места на јавните обвинители особено во основните јавни обвинителства. Меѓутоа, за разрешување на овој проблем неопходни се изменувања и дополнување на соодветните закони. Исто така, треба да се пополнат упразнетите места за записничари и други административни кадри, а првенствено за потребите на истражните центри.

Неопходно е да се надмине и проблемот со недостигот на потребните финансиски средства за работа на Обвинителството.

**ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Љубомир Јовески**